

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
"Qaloş piri"
videosu
qalmaqala
çevrildi-
ailədən
cavab
gəldi
yazısı səh.4-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 11 iyun 2019-cu il Çərşənbə axşamı № 124 (7294) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

15 iyun Azərbaycana nələr qazandırdı...

Milli Qurtuluş Günü, sadəcə, təqvim bayramı deyil, ictimai, siyasi və tarixi əhəmiyyətə malik bir gündür...

yazısı səh.5-də

Beynəlxalq güclər Azərbaycan və erməni icmalarını bir araya gətirə biləcəkmi

yazısı səh.7-də

Vaşinqton görüşü ərəfəsində düşmənin yeni təxribatı

yazısı səh.11-də

Vergilər Nazirliyində təmizləmə - 45 əməkdaş cəzalandırıldı

yazısı səh.2-də

Ərəb turistlərin yerini çinlilər və yaponlar tutdu - səbəb...

yazısı səh.15-də

Müxalifət bələdiyyə seçkilərinə hazırlaşmır

yazısı səh.6-da

Kitab yarmarkaları bərpa edilir

yazısı səh.4-də

"Sən Həzrət Abbas, bir manat ver" - dilənçiliyi iş yerinə çevirənlər

yazısı səh.10-da

Moldova dalandan çıxma biləcəkmi...

yazısı səh.12-də

Sənədsiz evlərə "kupça" verilməsi ilə bağlı işlər yekunlaşır

yazısı səh.10-da

Binəqədidə törədilən iki amansız qətl haqda şok iddialar

yazısı səh.14-də

MOSKVA QARABAĞLA BAĞLI

YOL AYRICINDA - GERİSAYIM BAŞLAYIB

Rusiya, nəhayət, hərblə sülh arasında seçimini etməlidir; Bakının Kremli son dəfə xəbərdar etmək zamanı çatıb; Rusiya Türkiyə və Azərbaycanı itirmək istəmirsə...

yazısı səh.8-də

Özəl provayderlər internet bazarından sıxışdırılır-arəşdırma

Osman Gündüz: "Bu, faktiki olaraq, müştəri oğurluğudur"; nazirlik: "Biz qanunlar əsasında fəaliyyət göstəririk"

yazısı səh.13-də

Toğrul İsmayıl:
"Qazaxıstanda əsas məqsəd dinc və sakit keçidin baş verməsi idi"

yazısı səh.9-da

Şəhriyar Məcidzadə:
"İsgəndər Həmidovun aktiv siyasi fəaliyyətlə məşğul olması mümkün deyil"

yazısı səh.7-də

Müşfiq Ələsgərli:
"Mətbuat Şurası reklamlı bağlı elə bir mexanizm təklif edir ki..."

yazısı səh.3-də

Prezident məcburi köçkünlər üçün vahid aylıq müavinətlə bağlı fərmanda dəyişiklik etdi

Prezident İlham Əliyev "Məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün vahid aylıq müavinətin müəyyən edilməsi haqqında" fərmanında dəyişiklik edib.

APA-nın xəbərinə görə, dəyişikliyə əsasən, "Məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün vahid aylıq müavinətin müəyyən edilməsi haqqında" fərmanda aşağıdakı dəyişikliklər edilib:

1. 1-ci hissədə "40,0 (qırx)" sözləri "60,0 (altmış)" sözləri ilə əvəz olunub;

2. 1-3-cü hissədə "22,0 (iyirmi iki)" sözləri "33,0 (otuz üç)" sözləri ilə əvəz edilib.

Məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər (fərdi qaydada sayğaçların quraşdırılması və texniki istismarı mümkün olmayan, habelə təbii qazla təmin olunmayan sıx müvəqqəti məskunlaşma yerlərində faktiki yaşayan məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər istisna olmaqla) üçün yemək xərci müavinəti, habelə kommunal və digər xidmətlər üzrə dövlət büdcəsindən ödənişlər əvəzinə 2017-ci il 1 yanvar tarixindən hər bir məcburi köçkün və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün 60,0 (altmış) manat məbləğində vahid aylıq müavinət müəyyən edilib. Bu Fərmanın 1-1-ci və 1-2-ci hissələrində nəzərdə tutulmuş məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün bu Fərmanın 1-ci hissəsində nəzərdə tutulmuş vahid aylıq müavinətin məbləği 2017-ci il 1 fevral tarixdən 33,0 (otuz üç) manat məbləğində müəyyən olunub.

Yaşayış sahələrinin satmaq öhdəliyi ilə kirayəyə verilməsi ASAN-da həyata keçiriləcək

Yaşayış sahələrinin satmaq öhdəliyi ilə kirayəyə verilməsi "ASAN xidmət"də həyata keçiriləcək.

APA-nın xəbərinə görə, bu, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun yaradılması və fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" 2017-ci il 25 dekabr tarixli 1760 nömrəli, "Elektron ipoteka və kredit zəmanət" sistemi haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" 2018-ci il 1 may tarixli 30 nömrəli və "Yaşayış sahələrini satmaq öhdəliyi ilə kirayəyə vermə mexanizminin yaradılması haqqında" 2019-cu il 25 yanvar tarixli 488 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Prezidentinin imzaladığı fərmanda öz əksini tapıb.

Fərmana əsasən, yaşayış sahələrinin satmaq öhdəliyi ilə kirayəyə verilməsi üzrə vətəndaşlara göstərilən xidmətlər "ASAN xidmət" mərkəzləri vasitəsilə həyata keçiriləcək.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Vergilər Nazirliyində təmizləmə

34 nəfərin vergi orqanlarında fəaliyyətinə xitam verilib, 11 əməkdaş vəzifədən kənarlaşdırılıb

Vergilər Nazirliyi vergi sistemində şəffaflığın təmin olunması, korrupsiya və mənimsəmə hallarına qarşı mübarizənin aparılması istiqamətində tədbirləri davam etdirir. Bir müddət əvvəl Vergilər Nazirliyi Baş Prokurorluqla birlikdə bir sıra ərazi vergilər idarələrinin fəaliyyətlərinin yoxlanılması zamanı aşkar edilmiş qanun pozuntularına dair məlumat yayaraq, bu pozuntulara yol vermiş vergi əməkdaşları barədə cinayət işinin açıldığını bildirmişdi. Məlumatla görə, nazirliyin daxili strukturlarında aparılan yoxlamalar zamanı ayrı-ayrı vergi əməkdaşlarının dövlət büdcəsinə çatmalı olan məbləğləri mənimsədiklərinə dair faktlar müəyyən edilmişdi.

Vergilər Nazirliyindən APA-ya verilən xəbəre görə, aparılan yoxlamaların məqsədi yerli maliyyə şöbələrindən daxil olmuş vergi və dövlət rüsumlarına dair ödəniş sənədlərinin düzgün işlənilməsinə dair araşdırma aparılıb. Araşdırmalar zamanı bir sıra vergi əməkdaşları tərəfindən ödəniş məbləğlərinin ayrı-ayrı vergi ödəyicilərinin şəxsi hesab və rəqəmlərinə qeyd etməklə sonunculardan nağd şəkildə alıb mənimsəməsi müəyyən edilib. Vergilər Nazirliyi mənimsəməyə yol vermiş əməkdaşların vergi xidmətinə fəaliyyətinə xitam verib, eyni zamanda aşkar olunmuş faktları toplayaraq, hüquqi qiymət verilməsi üçün Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə Baş İdarəsinə göndərilib. Qeyd olunmalıdır ki, bu, vergi orqanlarında hüquq-mühafizə orqanlarına təqdim etdiyi ilk hal deyil. Təkcə 2018-ci il və 2019-cu ilin 1-ci rübündə korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirləri çərçivəsində 24 nəfər barədə 14 material hüquq-mühafizə orqanlarına təqdim edilib.

Azərbaycan dilindən "əməkhaqqı" sözü çıxarılır

"Yeni "Azərbaycan dilinin orfoqrafiya lüğəti"ndən "əməkhaqqı" və "türkmənşəli" sözlərinin çıxarılmasını düşünürük".

Bunu "Report"a eksklüziv açıqlamasında AMEA-nın Dilçilik İnstitutunun direktoru, akademik Möhsün Nağısoylu deyib.

O bildirib ki, "əməkhaqqı" sözü əvvəlki lüğətlərdə olmayıb: "Məsələn, 1960-cı ildə nəşr olunan "Azərbaycan dilinin orfoqrafiya lüğəti"ne əsasən "əməkhaqqı" bitişik söz kimi deyil, mürəkkəb sözdür. Həmin söz 1975-ci ildə nəşr olunan lüğətdə də verilməyib. Bu söz 2004-cü ildə lüğətə daxil olub və daha sonra 2013-cü ildə də lüğətə daxil edilib. Bu da sonradan etirazlara səbəb olub".

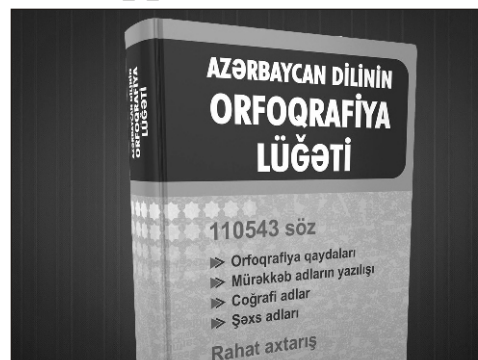
Akademik sözlərinə görə, etiraz edənlər "təhsil haqqı" və "gediş haqqı" sözlərinin də yazılış qaydasının necə olduğunu soruşurlar:

"Hesab edirəm ki, bu təklif uğurludur. Dilimizdə bu sözlər "təhsil haqqı" və "gediş haqqı" kimi yazılır. Ona görə də biz yeni "Azərbaycan dilinin orfoqrafiya lüğəti"ndən "əməkhaqqı" sözünü çıxarmağı düşünürük. Çünki bu, mürəkkəb sözdür. Onu cəmləndirəndə "əmək haqqları" olur, "əməkhaqqıları" olmur. Danışan zaman "onların əməkhaqqıları" deyilmir. Amma "ayaqqabı" sözü mürəkkəb söz olsa da, cəm şəkilçisi qəbul etdikdə "ayaqqabıları" kimi yazılır. "Əmək haqqı" ikinci növ təyini söz

nunvericiliyinin tələblərinin düzgün tətbiq olunmaması nəticəsində yaranmış risklərlə bağlı hallar qeydə alınıb. 2018-ci il və 2019-cu ilin 1-ci rübü ərzində yerli vergi strukturlarında aparılmış kompleks audit tədbirləri zamanı aşkar edilmiş müxtəlif faktlar üzrə 34 nəfərin vergi orqanlarında fəaliyyətinə xitam verilib, 11 əməkdaş vəzifədən kənarlaşdırılıb. C.Nuriyevin sözlərinə görə, bu kimi halların məhz nazirliyin təşəbbüsü ilə aparılan yoxlamalar çərçivəsində aşkar olunması vergi orqanlarının öz fəaliyyətində şəffaflığı təmin etmək istəyini ən bariz şəkildə nümayiş etdirir.

Beləliklə, Vergilər Nazirliyi öz sıralarını qanunazidd əməllərə yol verən əməkdaşlardan təmizləyəcəyinə dair vədlərinin icrasını davam etdirir. Nazirlikdən bildirişlər ki, qurum bundan sonra da elan etdiyi şəffaflıq prinsiplərinə sadıq qalacaq, daxili strukturlarının və vergi xidməti əməkdaşlarının fəaliyyətini nəzərdə saxlamaqla korrupsiya və mənimsəmə hallarına qarşı ən sərt tədbirləri görəcək.

birlişməsidir və bitişik yazılmamalıdır. Bitişik yazılmayan söz də lüğətdən çıxarılmalıdır".

M.Nağısoylu bildirib ki, lüğətdən çıxarılması müzakirə olunan sözlərdən biri də "türkmənşəli" sözdür: "Bu söz də əvvəlki lüğətdə olmayıb. Çünki haqlı olaraq edənlər "fransızmənsəli", "ingilismənsəli" sözlərin də lüğətimizə daxil olmasını düşünürlər. Ümumilikdə, yeni "Azərbaycan dilinin orfoqrafiya lüğəti"ndən 1000-ə yaxın bu tipli sözün çıxarılması nəzərdə tutulur".

Qeyd edək ki, yeni "Azərbaycan dilinin orfoqrafiya lüğəti"ne əvvəlki orfoqrafiya lüğətində olmayan 4000 yeni söz daxil edilib. "Azərbaycan dilinin orfoqrafiya lüğəti" təqribən 5 ildən bir hazırlanır.

Təhsil Nazirliyinə 18, BŞİH-ə 40 milyon ayrıldı - məktəb təmiri və tikintisi üçün

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasında təhsil infrastrukturunun inkişafı ilə əlaqədar tədbirlər haqqında" sərəncam imzalayıb.

APA-nın xəbərinə görə, sərəncama əsasən, respublika ərazisində modul tipli məktəblərin quraşdırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 15 yanvar tarixli 890 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində digər layihələr üzrə dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.16.2-ci yarımbəndində göstərilmiş 18,0 (on səkkiz) milyon manat vəsait Təhsil Nazirliyinə ayrılıb.

Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll edəcək.

Prezident İlham Əliyev həmçinin "Bakı şəhərində və onun qəsəbələrində təhsil müəssisələrinin tikintisi və təmiri ilə bağlı tədbirlər haqqında" sərəncam imzalayıb.

APA-nın xəbərinə görə, sərəncama əsasən, Bakı şəhəri və onun qəsəbələrində təhsil müəssisələrinin tikintisi, əsaslı təmiri və bərpa işlərinin davam etdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 15 yanvar tarixli 890 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində digər layihələr üzrə dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.17.1-ci yarımbəndində göstərilmiş 40.0 (qırx) milyon manat vəsait Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə ayrılıb.

Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll edəcək.

Jurnalstların Həmkarlar İttifaqının sədri, Mətbuat Şurasının sədr müavini Müşfiq Ələsgərli mətbuatın reklam bazarının inkişafı ilə bağlı görülən işlər, reklam sahəsindəki problemlər və onların həlli yolları ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışdı. Həmin müsahibəni təqdim edirik:

nizm təklif edir ki, həmin mexanizm reklamın şəffaflaşdırılmasına imkan verəcək. Mən onun detallarını açmaq istəmirəm, ancaq məqsəd budur ki, mövcud olan reklamlar şəffaf olsun, KİV-lər arasında ədalətli bölünsün. Hər kəsə tirajına və imicinə görə paylansın. Əgər verilən bu təkliflər özünü doğruldarsa, o zaman reklam sa-

biri yalan xəbər məsələsidir. Yalan xəbərin inkişaf etməsinin bir çox səbəbləri göstərilərsə, əsas faktorlardan biri ənənəvi medianın mövqelərinin zəifləməsidir. Xəbər peşəkar media qurumu tərəfindən istehsal olunmalıdır. Xəbər peşəkar qurumlar tərəfindən yayılmalıdır. Sosial şəbəkədə olan insanlar o xəbərə yalnız

işarəsi olur. Qanunda birmənalı şəkildə göstərir ki, reklam verənin hansısa neqativ əməlinin işıqlandırılması istisna olunmur. Əgər reklam verənin fəaliyyətində hansısa qanun pozuntusu varsa, KİV-in onu işıqlandırmamaq kimi bir öhdəliyi yoxdur. Onu yaya bilər, eyni zamanda həmin qurumun fəaliyyətindəki neqativ halları da

"İşğalçı Azərbaycan əsgərinin gücünü görməlidir, lazımı zərbəni almalıdır"

Elman Məmmədov: "Bütün dünya erməniləri Qarabağ məsələsində həmfikiridir"

Bazar günü təmas xəttinin Tərtər istiqamətində düşmən ordusu tərəfindən Azərbaycan hərbiçisi qətlə yetirilib. 2000-ci ildə anadan olan çağırışçı əsgər, Gədəbəy rayonunun Köhnəqışlaq kənd sakini Xəlilov Elşən Vüqar oğlu Ermənistan silahlı qüvvələrinin atəşkəs razılaşmasını pozması nəticəsində şəhid olub. Bundan əvvəl isə təmas xəttinin Ağdam istiqamətində düşmən snayperi Azərbaycan ordusunun mayor rütbəli tabor komandiri Aqil Omarovu vurmuşdu.

Mayorun vurulmasından sonra düşmən tərəf açıqladı ki, iyunun 1-də təmas xəttinin Xocavənd istiqamətində əsgər Sipan Melkonyan Azərbaycan ordusunun mövqelərindən açılan atəşlə vurulub. Və Ermənistan Müdafiə Nazirliyi bu hadisəyə görə "qisas alınacağı" açıqlamışdı. Ermənistanın müdafiə naziri David Tonoyan isə təmas xəttinin Tərtər istiqamətində Azərbaycan əsgərinin vurulması üçün şəxsən əmr verdiyini təsdiqləyib. Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin yaydığı məlumata görə, Tonoyan "Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin açdığı atəşlə vurulmuş hərbi qulluqçu Sipan Melkonyanın ölümünə görə cəza tədbirlərini həyata keçirən" hərbiçilərə yüksək mükafatlar təqdim edib.

Qeyd edək ki, son günlər Qarabağ klavı ilə Ermənistan rəhbərliyi arasında gərginliyin yarıdığı barədə davamlı məlumatlar yayılırdı. İndi də bəzi ekspertlər hesab edir ki, cəbhədə və təmas xəttində gərginliyin artması məhz İrəvanla Xankəndi arasındakı toqquşmalarla əlaqədardır. Hətta vəziyyət o həddə çatdı ki, Bakı Saakyanla Nikol Paşinyan bir-birini açıq şəkildə ittiham etdilər. Güman olunur ki, təmas xəttində təhəyyürlü basılması tərəflərdən birinin digərini yerində tutmaq üçün həyata keçirdiyi qəddir.

Deputat Elman Məmmədov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında "birdəfəlik bilmək lazımdır, Qarabağ klavı və Qarabağdakı cinayətkar qurumla Ermənistan rəhbərliyi arasında istənilən məsələlərlə bağlı nə qədər gərginlik olursa-olsun, bir məsələdə bunların hamısı eyni fikirdədir" - deyər qeyd etdi: "Torpaqlarımızın işğalına bəraət qazandırlar və deyirlər ki, bu torpaqlar bizimdir, o ərazilərin bir qismini də azad etmək fikrində deyilik. Onlar nəinki Qarabağı azad etmək fikrində deyillər, hətta ərazilərimizi Ermənistanla "birləşdirəndən" sonra digər dövlətlərə - Gürcüstan, Türkiyə və İrana qarşı da torpaq iddiasını qaldırıb "Böyük Ermənistan" yaratmaq iddiasındadırlar. Yəni bütün dünya ermənilərinin istər siyasətçiləri, istər politoloqları, istər alimləri, yaxud kəndçisi, fəhləsi, keşişi, donuzotarı, "alkaş"ı, diaspora üzvü, hamısı Qarabağ məsələsində həmfikiridir".

E.Məmmədov dedi ki, hazırda yeganə çıxış yolunu güc tətbiq etməkdə görür: "İşğalçı Ermənistan güc görməyə, torpaq azad etmək fikrində deyil. Onlar bizim torpaqlarımızı iclasla, qərarla, qətnamə ilə işğal etməyiblər ki. Torpaqlarımız müharibə yolu ilə işğal olunub. Soqunqlar törədilib, qan töküblər. Elə o yolla da torpaqlarımızı işğaldan azad etməliyik. İşğalçı Azərbaycan əsgərinin gücünü görməlidir, lazımı zərbəni almalıdır və bu güc qarşısında acizliyini dərk edərək geri çəkilmək məcburiyyətində qalmalıdır, mən başqa yol görmürəm".

N.Paşinyanın son görüşlərindən, açıqlamalarından bəhs edərkən E.Məmmədov qeyd etdi ki, bunlar hamısı baş qatmaqdır, vaxt udmaqdır: "Biz bir həqiqəti dərk etməliyik ki, tarixin heç bir dövründə Rusiya - istər Çar Rusiyası, istər sovetlər, istərsə də indi - heç vaxt erməniləri azərbaycanlılardan aşağıda tutmayıb, əksinə, yuxarıda tutub, hər zaman qoruyub, müdafiə edib. 250 il müddətində də torpaqlarımız az-az, çox-çox işğal olunub, orada ermənilər yerləşdirilib, Qarabağ da sonuncu işğaldır. Təbii ki, bu işğal şimal qonşumuzun iştirakı olmadan mümkün deyildi. Biz Rusiya ilə qonşuyuq, Rusiya böyük dövlətdir, bizim çox yaxşı münasibətlərimiz var, əməkdaşlıq, tərəfdaşlıq edirik və bütün sahələrdə bu əməkdaşlıq inkişaf edir. Mən də bunun tərəfdarıyam və alqışlayıram. Ancaq Rusiya heç vaxt erməninin yanını yerə verməyəcək. Çünki Gürcüstan birmənalı olaraq Rusiyanın nəzarətindən çıxıb. Azərbaycan müstəqil dövlət olaraq özünün müstəqil siyasətini yeridir. Üstəlik, nə Azərbaycan, nə də Gürcüstan ərazisində Rusiyanın hərbi bazası yoxdur. Cənubi Qafqazda Rusiyanın yeganə dayaq nöqtəsi qalıb - Ermənistanın qismində. Ordusu da, müasir texnikası da oradadır. Rusiya orada oturub tək Cənubi Qafqaza yox, bütün regiona nəzarət edir. Ona görə də Rusiya heç vaxt Ermənistanı əldən verməyəcək".

□ E.PAŞASOY,
"Yeni Müsavat"

"Mətbuat Şurası reklamlarla bağlı elə bir mexanizm təklif edir ki.."

Müşfiq Ələsgərli: "Azərbaycanda kifayət qədər reklam var, sadəcə, onun şəffaflaşması, ədalətli paylanması problemi var"

- Müşfiq müəllim, bildiyiniz kimi, bir neçə ay öncə KİV-in maliyyə problemləri gündəmə gələrkən, reklam bazarının inkişafı məsələsi də diqqətə alındı. Azad reklam bazarının formalaşdırılması istiqamətində işlərin görülcəyi ilə bağlı vədlər verildi. Bu günə qədər o istiqamətdə hansı işlər aparılıb?

- Reklam bazarının qaydaya salınması çox vacib məsələdir. KİV büdcəsinin formalaşması üçün bir çox mənbələr nəzərdə tutulub, burada ianələrdən satışa qədər çox variantlardan istifadə olunur. Ancaq əsas ağırlıq reklamın üzərindədir. Çox təəssüf ki, Azərbaycanda medianın rəsmən elan olunan reklam bazarı Azərbaycan iqtisadiyyatının durumuna adekvat deyil və KİV-lər üçün uyğun deyil. Həm Mətbuat Şurası, həm də KİVDF bununla bağlı təkliflər paketi hazırlayıblar. 2018-ci ildə Azərbaycan Mətbuat Şurası KİV-lərin inkişafı və maliyyə durumlarının yaxşılaşması üçün təkliflər paketi hazırlayıb. Bu paket 16 təklifdən ibarətdir. Onun içində əsas ağırlıq reklamlarla bağlı məsələlərin yoluna qoyulmasıdır. Bu təkliflər hazırlanıb və dövlət qurumlarına verilib. İndi dövlət qurumları onu nə zaman müzakirə edəcəklər, nə zaman nəticə verəcək - bu başqa bir məsələdir.

- Təkliflər nədən ibarətdir?

- Təkliflərdən biri budur ki, reklamların verilməsi, paylaşdırılması ilə bağlı hüquqi mexanizmlərin yaradılmasına ehtiyac var. Bu gün Azərbaycanda reklam yoxdur demək olmaz. Reklam var, ancaq ədalətsiz bölünüb. Bu, məsələnin bir tərəfidir. İkinci tərəfi odur ki, reklamın qara formalarından istifadə olunur. Ən ciddi faktorlardan biri gizli reklam məsələsidir. Reklam açıq olmalıdır, reklam işarəsi altında verilməlidir, onun qarşılığında KİV-ə müəyyən ödəniş olunmalıdır. Verilən reklamlar arasında gizli və rəsmiləşdirilməmiş, elan olunmayan və bu yolla vergidən yayınan reklamlar çoxdur. Mətbuat Şurası elə bir mexa-

həsində şəffaflığı təmin etmək mümkün olacaq.

- Reklam sahəsində mətbuatın əsas rəqibi sosial şəbəkələrdir. Bu məsələdə çıxış yolu nədir?

- Son vaxtlar sosial şəbəkələrin inkişaf etməsi reklamlarla bağlı problem yaradıb. Bir reklam verən fikirləşir ki, reklamı KİV qurumuna verib, çox ciddi bir ödəniş etməkdənsə həmin reklamı özünün yaratdığı sosial şəbəkə üzərindəki səhifədə çox rahatlıqla paylaşıb. Ancaq bu nə dərəcədə qanunauyğundur, bu, müzakirə olunmalıdır. O sahədə müəyyən səlqi-sahman yaradılmalıdır. Bu məsələdə problem var. Üçüncü məsələ odur ki, dövlət qurumlarının əksəriyyəti özlərinin KİV orqanlarını təsis ediblər. Ancaq onların heç bir imici, ciddi tirajı, ictimai rəyə təsir imkanları yoxdur. Həmin dövlət qurumları özlərinin və rəcəkləri elan və reklamları həmin KİV orqanlarında yerləşdirirlər. Bu, haqsız rəqabətdir, həm də maliyyənin sağ cibdən-sol cibə axıtılmasıdır. Onlar özlərinin informasiya təminatını ümummilli KİV-lər vasitəsilə həyata keçirirlər, ancaq reklamı özlərinin təyin etdikləri KİV-lərə yönəldirlər. Bu ədalətsiz yanaşmadır. Reklam verilməsinin mexanizmi yaradılsa, bu prosesdə şəffaflıq əldə olunarsa, bu problemlər də aradan qalxmış olacaq.

- Reklam bazarının inkişafı mətbuat və söz azadlığına necə təsir göstərəcək?

- Müasir dünyada və Azərbaycanda ciddi problemlərdən

şəxsi rəylərini bildirə bilərlər, sosial şəbəkələr bunun üçünür. Ancaq çox təəssüf ki, bu gün sosial şəbəkə istifadəçiləri bu virtual imkandan informasiyaları izləyib ona rəy bildirmək üçün deyil, özləri xəbər istehsal etmək üçün istifadə edirlər. Ancaq onlar xəbər standartlarını bilmədiklərinə görə ciddi şəkildə jurnalistika qaydalarını pozurlar. Bu baxımdan əgər reklam yenidən ənənəvi KİV-lərə yönləndirilərsə, ənənəvi KİV-lərin maliyyə imkanları artırılarsa, bu, həmin KİV-lərin daha da inkişaf etməsi, informasiya məkanında güclü yer tutması deməkdir. Ənənəvi mediaya reklam yönləndiriləndə ənənəvi media inkişaf edir və informasiya məkanında əsas paya sahib olur. Bu da yalan xəbərlərin dövrüyədən çıxmasına, niyyət çıxışlarına qarşı, cəmiyyətdə təlatüm doğuran informasiyalara qarşı mübarizə aparmağın ən məqbul yollarından biri ənənəvi medianın imkanlarının bərpa olunmasıdır. Bunun üçün də reklam əsas faktorlardan biridir.

- Bəzən reklam verənlər müəyyən şərtlər irəli sürürlər, həmin KİV-də onlar haqqında heç bir neqativ informasiyanın verilməməsinə tələb edirlər. Dünya təcrübəsində bu məsələ necə tənzimlənir?

- Bu haqsız və qeyri-qanuni bir tələbdir. Reklam haqqında qanun bunu tamamilə istisna edir. Reklam verənin tələbi reklamlarla bağlı ola bilər, bu reklam verilir və üzərində reklam

işıqlandırılabilir. Bu, həm "Reklam haqqında" Qanunda, həm də «KİV haqqında» Qanunda öz əksini tapıb. O başqa məsələdir ki, reklam verənlər bu cür "ərklə" davranırlar, media qarşısında şərt qoya bilərlər. Ona görə ki, reklam verilməsində bir qeyri-şəffaflıq var. Düşünürük ki, əgər bu gün nüfuzlu bir media qurumu o reklamı verməyə, gedib başqa şəkildə, qara yollarla öz reklamını edəcək. Qara yollar dedikdə aztirajlı KİV-ləri, sarı mətbuatı, sosial şəbəkələrdəki reklamı nəzərdə tuturam. Qanunda müəyyən boşluqlar var və mütləq şəkildə tənzimlənməlidir.

Bəzən şirkətlər nüfuzlu KİV-də normal vəsait ödəyərək məhsulunu reklam etməkdənsə, maxinasialara gedərək, daha qeyri-peşəkar KİV-lərdə 10 qat ucuz qiymətə verməklə, qalan pulu mənimsəyirlər. Yəni məhsulun reklamından gələn gəlirin bir hissəsini reklama çəkdiyi xərcə qənaət etməklə götürür. Bu yolla həm vergi orqanını, həm müəssisədə çalışanları aldadır. Yəni şəxsi gəlir olaraq həmin vəsaiti götürür. Problem məhz budur və qeyri-şəffaf KİV-lərdə bu cür maxinasialara şərait yaradırlar. Ona görə də hesab edirəm ki, dövlət qurumları bu məsələnin üzərinə kifayət qədər gəlməlidirlər. Mən şəxsən hesablamışam ki, Azərbaycanda kifayət qədər reklam var, sadəcə, reklamın şəffaflaşması, ədalətli paylanması problemi var. Bu problem də aradan qaldırılmalıdır.

- Mətbuat Şurasının sədri həm də Milli Məclisin üzvüdür. Bu məsələlər parlamentdə hökumət qarşısında qaldırılırmı?

- Bəli, Mətbuat Şurasının sədri ildə bir neçə dəfə bütün fəsilərdə Milli Məclisdə bu məsələni çox ciddi şəkildə qaldırıram. Biz hökumət və dövlət nümayəndələrini də dəvət edirik ki, həmin çıxışlara reaksiya versinlər və onları müzakirə olunub gerçəkləşməsinə təmin etsinlər. Hər il bir neçə dəfə Əflatun Amaşovun bununla bağlı çıxışları olur.

□ Nərgiz LİFTİYEVA,
Fotolar Məğrur Mərdindir

Yəhudi əsilli yazıçı Kafka deyib ki, ədəbiyyatdan kənarda olanlar onu bezdirmir. İngilis yazıçısı Somerset Moem isə səyahətlərə çıxanda torba dolusu kitab aparırmış. Yeni insan kitabdan uzaqlaşanda bir mənəvi boşluq yaranır, söz baqajı, intellekti kərsəlidir.

Son illər Azərbaycanda kitaba maraq azalmaqdadır.

Metroda, avtobusda əksəriyyətin əlində telefon görmək olur. Sosial şəbəkələr də insanları kitabdan ayrı salmaqdadır. Düzdür, yeni nəşriyyatların meydana çıxması, tərcümələrin çoxalması bu sahədə bir təkan yaratdı. Amma yenə də vəziyyət ürəkəçən deyil. Kitab yarmarkalarının qarşısında marketlərin, bankomatların önündəki kimi izdiham görə bilməzsiniz. Son aylarda isə kitab yarmarkalarına da rast gəlinir.

"Biz 10 ildir ki, şəhərdə kitab yarmarkaları təşkil edirik. Bakının müxtəlif parklarında, xüsusən də "Nəriman Nərimanov" və "Elmlər Aka-

Kitab yarmarkaları bərpa edilir

Şahbaz Xuduoğlu: "Əsas problem kitab üzərindəki vergi yüküdür"

Şahbaz Xuduoğlu

demiya" metrostansiyalarının yaxınlığında yarmarkalar keçirirdik. Amma bu il müəyyən müddət ertələməli olduq".

Bu sözləri "Yeni Müsavat"a "Qanun" nəşriyyatının direktoru Şahbaz Xuduoğlu hazırda paytaxda kitab yarmarkalarının təşkili barədə danışarkən bildirib.

Onun sözlərinə görə, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti kitab yarmarkasına icaz vermir: "Amma bu günlərdə meriyanın mətbuat xidməti bizimlə əlaqə saxladı və dedi ki, kitab yarmarkalarının təşkili-heç bir etirazımız yoxdur. Hazırda nümayəndəmiz oradadır, küçə ticarəti ilə məşğul olan departament tərəfindən lisenziya hazır olsun, yenə şənbe və bazar günləri yarmarkalar olacaq".

Ş.Xuduoğlu hesab edir ki, məqsəd oxucuları yeni kitablarla tanış etməkdir: "Biz xeyli oxucu auditoriyası toplamışdıq. Bu gün bütün sahələrdə kitablar buraxırıq. İnsanlar

detektiv janrda, eləcə də özünüinkişaf kitablarına maraq göstərirlər.

Həmçinin elmin populyarlaşması, uşaq sahələri ilə bağlı kitablar alınır. Yeni nəsil yazarların kitabları da satılır. Ancaq biz gözəyən həddə deyil. Bununla belə, yerli yazarların kitablarının tirajı 300-500 idisə, indi 1000 tiraj artıb. Bütün statistikalar göstərir ki, kitaba oxucu diqqəti çoxalır".

Nəşriyyat direktorunun sözlərinə görə, ictimai nəqliyyatda kitab oxucularına rast gəlinir: "Azərbaycan bazarı kitab sahəsində kiçikdir.

Bu gün boğulmayıb yaşamaq məharət tələb edir. Əsas

məsələ vergilərin götürülməsi olmalıdır. Kitabın üzərindən vergi yükünü sifra endirməli-yük. Hazırda 18 faiz ƏDV yükü götürülməlidir.

Digər problem isə odur ki, vaxtında bəyannamə göndərilməse vergilər 1500 manat cərimə kəsir. Bu da üzərimizə böyük yük qoyur. Onsuz da Azərbaycanda oxucu əhali sayına nisbətən aşağıdır.

Ona görə qanunvericiliyin kitabına xüsusi münasibəti olmalıdır. Necə ki, Türkiyə, Gürcüstanda bu münasibət var. Bizdə vergi çox yüksəkdir".

Emil SALAMOĞLU, "Yeni Müsavat" Fotolar müəllifidir

"Qaloş piri" videosu qalmaqla çevrildi - ailədən cavab gəldi

Psixoloq: "İnsan nəyə həddindən çox inanırsa, heç bir təsir göstərməyən həb belə..."

Hüquqşünas: "Bu əməlin dələduzluq olduğunu sübut etmək hüquq-mühafizə orqanları üçün çətin ola bilər"

Sosial şəbəkələrdə Goranboyda çəkilən görüntülər rezonans doğurub. Video Goranboy rayonu Qurbanzadə kəndində çəkilib. Yerli sakinlər seyid kimi tanınan və 30 il əvvəl iyunun 7-də vəfat etmiş Miribiş ağanın evinə yığılıb. Onun qaloşunu başlarına sürtərək şəfa tapacaqlarına inanırlar. Əvvəzində isə pul və qiymətli əşyaları həmin evə qoyurlar.

Goranboy Rayon İcra Hakimiyyətinin Qurbanzadə kənd icra nümayəndəsi Mehman İbrahimov məsələ ilə bağlı modern.az-a açıqlama verib. M.İbrahimov deyilənlərin həqiqətə uyğun olmadığını bildirərək, müzakirələri yersiz adlandırıb: "Orada insanların başına çəkilən qaloş deyil.

Qaloşdan söhbət də gedə bilməz. Seyid Miribiş ağa 1972-ci il iyunun 8-də dünyasını dəyişib. Hər il iyunun 8-də Seyidin ildönümü qeyd edilir, nəvələri ona ehsan süfrəsi açırırlar. Ehsan süfrəsinə ətraf kəndlərdən insanlar gəlir. O görüntülər də ildönümündə çəkilib. Ehsan süfrəsi açılır, insanlar bir tikə yeyib gedirlər. Burada pis heç nə yoxdur. İnsanlardan ocağa hörmətlə yanaşmağı xahiş edirəm, şəkk edib pis-pis şeylər yazmaq düzgün deyil".

M.İbrahimov qeyd edib ki, insanların başına çəkilən mərhumun papağı olub: "Sadəcə, baş geyimini sellofana büküb nümayiş etdirirlər. Eyni zamanda istəyə uyğun olaraq, insanların başına çəkirlər. Bu məlumatları kim yayıb, niyə yayıb - onu deyə bilmərəm. Amma görünür ki, süni ajiotaj yaratmaqdan başqa bir şeyə xidmət etmir".

Rayon rəsmisinin sözlərinə görə, hazırda Seyidin evində onun nəvələri yaşayır: "Evdə yaxınları, ailə üzvləri yaşayırlar. Seyidin oğ-

lu rəhmətə gedib. Videoda büstün yanında papağı nümayiş etdirən nəvəsi Seyid Xəlilidir. Seyidin babaları keçmişdə İrandan gəliblər. Özləri Goranboyda doğulub, burada boya-başa çatıblar. Seyid özü də, oğlu da rayonda rəhmətə gedib".

İyunun 10-da "Yeni Müsavat"ın Facebook və Youtube üzərindən keçirilən "Canlı debat" verilişində "Qaloş piri" iddialarına aydınlıq gəldi. İlahiyyatçı alim Hacı İfqar İbrahimovun qonaq olduğu verilişə Seyid Miribiş ağanın nəvəsi Seyid İsmayıl canlı telefon bağlantısı ilə qoşulub.

Musavat.com xəbər verir ki, Seyid İsmayıl ailə barəsində sosial şəbəkədə gedən söhbətlərə və tənqidlərə etiraz edib. O, hər il iyunun 8-də Seyid babasının ildönümünün qeyd edildiyini, nəvələrinə ona ehsan süfrəsi açdığını bildirib.

Sözügedən görüntülərin də ildönümündə çəkildiyini deyən Seyid İsmayıl veriliş zamanı bir çox sualları da cavablayıb. O, eyni zamanda insanların başına çəkilən əşyanın qaloş yox, papaq olduğunu da deyib.

Hüquqşünas Əkrəm Həsənov da "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, bu, cinayət əməli olsa da, Azərbaycan şəraitində sübutu çətin məsələdir: "Bura-

da hansısa cinayət tərkibindən söhbət gədirsə, daha çox dələduzluğa oxşayır. Dələduzluq isə Cinayət Məcəlləsinin 178-ci maddəsidir. Burada isə etibarından sui-istifadə etmə və ya aldatma, əmlakını mənimsəmə kimi məqamlar var. Burada etibardan sui-istifadə əməli var. Bu əmələ görə 2 il azadlıqdan məhrum etmə cəzası verilir. Eyni əməllər təkrar törədikdə, xeyli miqdarda zərər vurduqda bunun cəzası daha da ağırdır, 5 il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzası verilir. Deymiş ziyanın miqdarından asılı olaraq 10 ilədək azadlıqdan məhrum etmə, xüsusilə ciddi olduqda isə 14 il cəza verilir".

Hüquqşünas onu da vurğuladı ki, bu əməli sübut etmək hüquq-mühafizə orqanları üçün çətin ola bilər: "Qarşı tərəf cavab verə bilər ki, siz inanmasanız da əslində belədir, mən şəfa verirəm. Mən öz əqidəmə görə əminəm ki, Allahdan başqa heç kim insana xeyir və şəfa verə

bilməz. Ancaq nəzərə alsaq ki, Azərbaycanda belə pirlər var. Mən onların fəaliyyəti ilə razı deyiləm, bunu İslam dininin əleyhinə olan bir məsələ hesab edirəm. Ancaq etiraf etməliyəm ki, bu var və insanlar gedib şəfa istəyirlər. Həmin şəxs də hüquq-mühafizə orqanlarına deyə bilər ki, o zaman bütün pirlərin hamısı dələduzdur, niyə onların yox, məhz mənim fəaliyyətimə müdaxilə edirsiniz. O baxımdan Azərbaycan şəraitində bunu praktikada həyata keçirmək çətin olacaq. Yaxşı olar ki, həm mətbuat, həm Təhsil Nazirliyi, həm AMEA maarifləndirmə aparmalıdır ki, insanlar mövhumata inanmasınlar. Bu yaxınlarda orta məktəblərdə dinin əsasları ilə bağlı bir fənnin tədris olunması təklif olunurdu. Bu, çoxlarının xoşuna gəlmədi. Ancaq mən hesab edirəm ki, buna ehtiyac var. Din cəhalet və mövhumat deyil. Dini məlumatların verilməsi yaxşı olardı, hamının dinə etiqad etməsi əsas məqsəd deyil, ən azı in-

sanlarda məlumat olmalıydı ki, belə mövhumata, cahilliyə inanmasınlar. Cəmiyyətdə maarifləndirmə getsə, o zaman bu əməlləri törədən insanları da cinayət məsuliyyətinə cəlb etmək olacaq".

İnsanların bu mövhumata cahilcəsinə inanmasına gəlinə, psixoloq Azad İsa-zadə "Yeni Müsavat"a danışarkən vurğuladı ki, qeyri-adi bir qüvvəyə inam hissi insanın daxili ehtiyacıdır: "Hər kəs hansısa qeyri-real bir qüvvəyə inanır. Bu, insanlara xas bir xüsusiyyətdir. Düşünürlər ki, hansısa qüvvə bizə idarə edir. Sadəcə, bəzən biz bunu həddindən artıq rituala çeviririk. Artıq söhbət dindən, imandan getmir. Din özü belə halları tənqid edir və qəbul etmir. İstər İslam, istərsə də xristianlıq. Sonradan həmin dinin içində hansısa qanadlar yaranır və onlar cadugərliyə, falçılığa inanmağa başlayırlar. Pir anlayışı çox qədimdir. Adətən İslamdan və xristianlıqdan öncəki dinlərə inananların hansısa müqəddəs yerləri var idi. Sonradan yeni dinlər məscid və kilisə tikməklə bu yerləri müqəddəs elan etdilər. Bir də var ki, biz hansısa adi əşyalara, ölümlərin qəbrinə, ölümlərdən qalan əşyalara həddindən artıq əhəmiyyət verməyə başlayırıq".

Psixoloqun sözlərinə görə, insanların bu yerlərə axın etməsi sosial gərginliklə də bağlı ola bilər: "Heç yerdə ədalət tapa bilməyən insanlar belə şeylərə inanmaqla təsəlli tapmağa çalışırlar. Bəzən də həqiqətən müəyyən qədər faydalı ola bilər. Mən bir psixoloq kimi inanıram ki, nəyə həddindən çox inananda onun xeyri də ola bilər. Təbabətdə belə bir anlayış da var, "plasebo effekti" adlanır. İnsan nəyə həd-

dindən çox inanırsa, heç bir təsir göstərməyən şəkərdən düzəldilən həb belə onun yaxşı hiss etməsinə səbəb ola bilər".

Qeyd edək ki, məlum videonu ilahiyyatçılar da tənqid ediblər. İlahiyyatçı Hacı Şahin Həsəni "Report"a açıqlamasında bildirib ki, bu kimi inancların qəti şəkildə dinlə uyğunluğu yoxdur. Bunların hamısı xurafat və mövhumat, sağlam məntiqə sığmayan əməldir".

QMİ nümayəndəsi qeyd edib ki, İslam dini insanları bu kimi xurafatlara dəvət edə bilməz: "Ziyarətlərin olması normal haldır, çünki istənilən ölkədə ziyarətqahlar var. İnsanlar da ora gedib xeyrixah və məntiqə sığın işlər görür. Lakin bu şəkildə "ibadət formaları" dinin adına ləkədir. Qurani-Kərim insanları düşünməyə, təfəkkürə dəvət edir. İbadətin formaları hədislərdə ifadə olunur. Bu şəkildə ibadət isə heç bir vəchlə qəbul edilməzdir. Məzar üstlərində dua oxunur, fatihə verilir, hədiyyə namazı qılınar. Bu kimi əməllər isə dinimizi gözəndirir".

Qeyd edək ki, deputat Tahir Rzayev də belə insanların cəzalandırılmasını təklif edib: "Bəziləri bunu gəlir mənbəyi kimi istifadə edib, insanların aldadıb, pul yığırlar. Bunun qarşısı alınmalıdır ki, insanlar elə yerlərə üz tutmasınlar. Çünki bu, sağlamlığa böyük ziyan vurur. İnsanlar ümid edirlər ki, "pir"ə getməklə sağalacaqlar, ona görə də xəstəliklərə vaxtında həkim müdaxiləsi edilmir. Elə yerlərə inamla gedirlər, ona görə də bir müddət səhətlərində yüngüllük olur. Amma sonradan vəziyyəti ağırlaşdır. Belə şeylər yol verilməzdir. İnsanlarla iş aparmaq, maarifləndirmək lazımdır. İzah etmək lazımdır ki, belə şeylərə inanmasınlar, yalandır. Həmin yerləri təşkil edənlərə qarşı inzibati cəza tədbirləri görmək lazımdır".

Nərgiz LİFTİYEVA, "Yeni Müsavat"

Azərbaycanda 1993-cü ilin iyun hadisələrinin 26-cı ildönümü-15 iyun Milli Qurtuluş Günü yaxınlaşır. 1993-cü ilin əvvəllərindən ölkədə fəaliyyət göstərən bəzi silahlı dəstələrin yol verdikləri başpozuq hərəkatlar, ölkə daxilində qardaş qırğını və vətəndaş müharibəsinə zəmin yaranması, ayrı-ayrı bölgələrdə isə separatçılıq və parçalanma meyillərinin baş qaldırması Azərbaycanın bir dövlət kimi varlığına son qoyulması planını tam gücü ilə işə salmışdı.

İkiillik müstəqillik tarixinə baxmayaraq, ölkə təbəddülatlar dalğasından hələ də xilas ola bilməmişdi. 1993-cü il iyunun 4-də Gəncədə polkovnik Surət Hüseynovun nəzarəti altında olan hərbi hissənin hakimiyyətə itaətsizliyi ölkəni tamamilə xaos sürükləyirdi. Situasiyanı nəzarətə almaq üçün hakimiyyətin atdığı tələsik addımlar vəziyyəti düzəltmədi. Əksinə, Gəncəyə yola düşən dövlət nümayəndələri girov götürüldü. Qiyamçı hərbi hissənin rəhbərliyi əvvəlcə baş nazir və Milli Məclis sədrinin, sonra isə prezidentin istefasını tələb etdi. Vəziyyət nəzarətdən çıxır, ətraf rayonların icra başçıları zorla dəyişdirilir, Surət Hüseynovun qiyamı məhdud Gəncə civarlarından çıxaraq, üzü Bakıya doğru geniş miqyas alırdı. Ölənlər və yaralananlar var idi. Beləliklə, hadisələr vətəndaş müharibəsinə doğru yön almışdı. Bakıya doğru irəliləyən qiyamçıların qarşısında hökumət hər hansı bir ciddi tədbir görə bilmirdi. Azərbaycan faktiki olaraq böyük uçurumla üz-üzə qalmışdı.

Belə bir vaxtda dövləti məhv olmaqdan xilas etmək üçün ölkə rəhbərliyi Naxçıvan Ali Məclisinin sədri Heydər Əliyevi Bakıya dəvət etmək qərarına gəldi. İyunun 9-da Heydər Əliyev Bakıya gəldi. Sonra Surət Hüseynovla danışıqlar aparmaq məqsədilə Gəncəyə yola düşən Heydər Əliyev Milli Məclisin iclasında Gəncə hadisələri ilə bağlı arayı verdi. Heydər Əliyevin prosesə müdaxiləsi dərhal öz təsirini göstərməyə başlamışdı və insanlarda ölkənin xilas olacağına ümid yaratmışdı. İyunun 15-də Heydər Əliyevin Milli Məclisin sədri seçilməsi isə əsas dönüş nöqtəsi oldu. Həmin gündən Heydər Əliyev Azərbaycanın ikinci rəsmi şəxsi statusu ilə ölkəni xilas etmə əməliyyatına start verdi.

Bu tarixin Azərbaycan dövləti və xalqı üçün hansı əhəmiyyət daşıdığı barədə çoxsaylı yazılar, kitablar yazılıb.

Ana Vətən Partiyasının sədri, deputat Fəzail Ağamalının söhbətində bildirdi ki, 1993-cü ilin 2 aprelində Kəlbəcərin işğalından sonra Azərbaycanda ictimai-siyasi vəziyyət köklü şəkildə dəyiş-

15 iyun Azərbaycana nələr qazandırdı...

Milli Qurtuluş Günü, sadəcə, təqvim bayramı deyil, ictimai, siyasi və tarixi əhəmiyyətə malik bir gündür...

mişdi. **Siyasi-hərbi böhran iqtisadi böhranla birlikdə daha da dərinləşdi və hakimiyyətə qarşı xalqda etimadsızlıq başladı. Elçibəy hakimiyyətini sıradan çıxarıb Moskvada oturan Ayaz Mütəllibovu yenidən gətirmək planına start verildi. Bunun üçün Surət Hüseynov kartından istifadə edildi:** "Surət Hüseynov Rəhim Qaziyevlə, Ələkrəm Hümətovla birlikdə hərəkat edirdi. Bu şəxslərin hər biri Rusiya kəşfiyyatı tərəfindən ələ alınmış adamlar idilər. Onlar Azərbaycanda Moskvanı təmin eləyən, Moskvanın iradəsini ifadə eləyən Ayaz Mütəllibovu hakimiyyətə gətirməyə çalışırdılar. 4 iyun qiyamını bu planı həyata keçirmək üçün qaldırdılar. Yaranmış ağır durumda çıxış yolu Heydər Əliyevin Naxçıvandan Bakıya dəvət edilməsi idi. Prezident Əbülfəz Elçibəyin də Azərbaycan xalqı qarşısında ən böyük xidməti onda oldu ki, o, xalqın iradəsinə söykənərək Heydər Əliyevi Bakıya dəvət etdi. Qısa zamanda sübut olundu ki, Heydər Əliyev Bakıya də-

vət edilməsəydi və prosesə müdaxilə etməsəydi Surət Hüseynovun başladığı qiyam ölkənin darmadağın olması, vətəndaş müharibəsində boğulması ilə nəticələncəkdi. Faktiki olaraq ölkədə vətəndaş müharibəsi başlanmışdı. Azərbaycanın müstəqilliyi əldən getmək üzrə idi. Məhz tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevin gəlişi ilə Azərbaycan bu acı sonluqdan qurtuldu. Heydər Əliyev həyatını riskə ataraq Gəncəyə getdi və çox böyük iradə nümayiş etdirərək proseslərin Azərbaycanın məhv olması istiqamətində getməsinin qarşısını aldı. İyunun 9-da Naxçıvandan Bakıya gələn ulu öndər Heydər Əliyevin iyunun 15-də Milli Məclisin sədri seçilməsi Azərbaycanın müstəqilliyinin xilasını gətirən günə çevrildi. Sözlün həqiqi mənasında Azərbaycan xalqı və dövləti məhv olmaqdan qurtuldu".

Deputat vurğuladı ki, Heydər Əliyev Azərbaycanın məhvi üçün qurulmuş çox böyük bir planı öz iradəsi, mübarizəsi, bacarığı və xalqla bir yerdə olması ilə

pozdu: "Heydər Əliyevin Milli Məclisin sədri seçilməsi hər birimizdə, xalqda bir inam, əminlik yaratdı. Hər kəs arxayınlaşdı ki, Azərbaycanın müstəqilliyinin xilasını üçün ciddi əsaslar yarandı. Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyə, Azərbaycan tamamilə parçalanacaqdı. Həmin dövrdə cənubda "Talış-Muğan respublikası" məsələsi ortaya atılmışdı, şimalda "Sadval" deyilən təşkilat yaradılmışdı və şimal rayonlarımızın Dağıstana birləşdirilməsi ilə bağlı iş aparılırdı, Ermənistan qoşunlarının Kür çayının sahilinə qədər olan bütün Azərbaycan ərazilərini ələ keçirməsi planı işə düşmüşdü. Böyük Heydər Əliyev bu planların həyata keçməsinin qarşısını aldı".

Heydər Əliyevin Bakıya dəvət edilməsinin qatı tərəfdarı olmuş deputat, Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri, YAP İdarə Heyətinin üzvü Eldar İbrahimov da 15 iyunu Azərbaycanın xilas günü hesab edir: "Azərbaycan xalqının taleyində böyük əhəmiyyət daşıyan ələ günərdə var ki, həmin günlərdə onun gələcək həyatını müəyyən edən böyük başlanğıcların əsası qoyulub. Müxtəlif tarixi hadisələrlə əlaqədar olan belə günlərdən ən önəmlisi 1993-cü ilin 15 iyun günüdür. Tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olmuş bu gün onu qiymətləndirənlər, dərinləndirənler üçün çox əzizdir. Milli Qurtuluş Günü, sadəcə, təqvim bayramı deyil, böyük ictimai, siyasi və tarixi əhəmiyyətə malik bir gündür. Vətəni,

xalqını sevən, həmin çətin, ağırlı günlərin dəhşətlərini yaşayan, hadisələri gözləri ilə gören insanlar üçün 15 iyun əsl qurtuluş tarixi, Azərbaycan xalqının ölüm-dirim mübarizəsinin tarixidir. Bu tarixi Əliyev hakimiyyətə gəlməyə, Azərbaycan tamamilə parçalanacaqdı, gələcəyində müstəsna rol oynayan, daim xalqına arxalan və xalqına arxa, dayaq olan bir insan-Heydər Əlirza oğlu Əliyevdir".

E.İbrahimov qeyd etdi ki, müstəqilliyimizin ilk illəri Azərbaycan xalqı üçün çox ağır dövr olub. Tale ələ gətirib ki, 1991-1993-cü illər müstəqilliyimizin ilk illərinə təsadüf etsə də, ölkəmizin müasir tarixində hərc-mərclik, özbaşınalıq, avantürüst eksperimentlər dövrü kimi xatırlanır. Bütün bunlar isə həmin dövrlərdə yeni yaradılmış müstəqil dövlətə liderlik xüsusiyyətlərinə malik olmayan, siyasi hadisələrə qiymət vermək, gələcəyi görmək imkanlarından məhrum olan, adi vəziyyətdən belə çıxış yolu tapmağa qadir olmayan şəxslərin rəhbərlik etməsi ilə əlaqədar baş verirdi: "Belə bir məqamda isə yalnız bir çıxış yolu var idi. Bu çıxış yolu görkəmli siyasi və dövlət xadimi, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisin sədri, Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri Heydər Əliyevin Bakıya dəvət olunmasından ibarət idi. Azərbaycan dövlətçiliyinin gələcəyindən narahatçılıq keçirən ziyalılar Heydər Əliyevə müraciət etdilər. Azərbaycan ziyalıları, o cümlədən, sadə insanlar Ümummilli liderə müraciətlər edirdilər, ölkədə yaranan

siyasi gərginliyin aradan qaldırılması üçün Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsinin vacibliyini qeyd edirdilər.

Xalq Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsinə təkidlə tələb edirdi. Nəhayət, bu müraciətləri nəzərə alaraq Azərbaycan xalqının böyük oğlu 1993-cü il iyunun 9-da Bakıya döndü. Bu dönüş xalqın istəyi, tarixin zərurəti idi. Bu qayıdış insanların qəlbine bir inam və rahatlıq toxumu səpdi, ölkənin xilas olduğuna inamı artırdı.

15 iyun təqvim Azərbaycan tarixinə qızıl həflərlə yazılıb. Çünki 15 iyun olmasa idi, nə Azərbaycan, nə də müstəqil dövlət olacaqdı. Heydər Əliyevin ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycan dövlətini, müstəqilliyini, xalqımızın qürurunu, tarixini, bu gününü özünə qaytardı. Ulu öndər hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra qısa müddət ərzində ölkədə sabitliyi bərpa etdi, separatçı qüvvələri zərərsizləşdirdi. 1994, 1995-ci illərdə dövlət çevrilişi cəhdlərinin qarşısını qətiyyətlə aldı. Məhz bu mərhələdən sonra xalqımız sakit həyat tərzini sürməyə başladı. Əlbəttə ki, bunun kökündə ümummilli liderimiz tərəfindən müəyyən edilmiş milli birlik və həmrəylik konsepsiyası dayanırdı. Ulu öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu azərbaycançılıq ideologiyası nəinki azərbaycanlıları, ölkəmizdə yaşayan bütün xalqları, dünyada yaşayan soydaşlarımızı vahid ideya ətrafında birləşdirdi. Ümummilli lider Heydər Əliyevin 1993-cü il iyunun 15-də Azərbaycanda hakimiyyətə qayıdışı dövlətçilik tariximizin şanlı səhifəsini təşkil edir. Qədirbilən xalqımız böyük xilaskarının xidmətlərini unutmur və 15 İyun-Milli Qurtuluş Günü hər il yüksək əhval-ruhiyyə ilə qeyd edir".

Xatırladaq ki, 1997-ci ildən 15 iyun Azərbaycan Xalqının Milli Qurtuluş Günü olaraq rəsmi dövlət bayramı kimi qeyd edilir.

Qeyd: "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kəltür İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün"

Seyid qaloşunun kəraməti

Samir SARI

AXC-Müsavat hakimiyətinin vaxtıydı, evdən çölə çıxma bilmirdik... Zarafat edirəm, günüm çöldə keçirdi. 10 hektar üzüm bağım vardı, onu becərdirdim.

Düzdür, rayonun İH başçısı Şakir Abbasov bir toplantıda şəxsən özü mənə yaxınlaşdı İH aparatına vəzifəyə dəvət etmişdi və mən də lazımı sənədləri toplayıb vermiş, əmrimin veriləcəyi günü gözləyirdim, amma vəzifəyə arxayın olub, bağımı yiyəsiz, baxımsız qoyurdum. Ayağımda uzunboğaz rezin qaloş, əlimdə bel işləyirdim, bağı suvarırdım.

O günlərin birində kiçik qardaşım atamın avtomobili ilə işlədiyim sahəyə gəldi, maşını bir kənarında saxladı, düşüb yavaş-yavaş yanıma gəldi. Mənə çatmağa 15-20 metr qalmış, gördüm ki, qaçqan uğunub çəşş elədi. Deyib-gülən uşağ olduğuna görə dedim, görən, yenə kənddə nəse məzəli bir hadisə olub, ona gülür, indi danışacaq. Amma bəradər bərabərliyə çatdı, barmağını ayağımdakı qaloşa tuşlayıb dedi: "Cənab bax, cənabın ayağındakı qaloşa bax, əlindəki lapatka-ya bax".

Əlavə informasiyaya ehtiyac yaranırdı və qardaşım izah etdi ki, 3-4 dəqiqə əvvəl yolda olanda maşında AzadlıqRadiosunu dinləyirmiş, verilişin aparıcısı Mirzə Xəzər "Cümhuriyyət" qəzetinin birinci səhifəsində dərc olunmuş (o yazını Yədigar Məmmədli və rəhmətlik Gülməmməd Məmmədzadə dərc etmişdi) yazımdan sitatlar oxuyurmuş, hər dəfə də sözünü başlayanda ad-soyadımı çəkir, deyirmiş: "Cənab... hesab edir ki..."; "Cənab... in fikrincə..."; "Cənab... a görə..."

Beləcə, qardaşım ayağımdakı uzunboğaz qaloşu görünəndə "cənab" və "qaloş" kəlmələri ona gülməli dərəcədə təzadlı görünüb.

Mən təbii ki, özümü o yerə qoymadım, dedim, adam öz təsərrüfatının cənabı, ağası da olar, fəhləsi də. Amma beynimə gəldi ki, Şakir bəyə ya onun birinci müavini Süleyman Qaradağlıdan, ya da humanitar məsələlər üzrə müavini Firəddin Eyvazovdan belə bir xəbər göndərim: "O məsələ nə oldu, İH aparatına işə gəlirəm, yoxsa qaloşumun qədrini bilim?"

Bunu ona görə yazıram ki, mənəm də qaloşla bağlı məzəli bir xatirəm var.

Yeni yeri gələndə qaloş çörək ağacı ola bilər, ona görə də heç kəs ona yuxarıdan aşağı baxmasın.

Bu gün ölkənin gündəmində "çörək ağacı" olan başqa bir qaloş var, amma bu qaloş uzunboğaz deyil, suvarma, əkin-biçin işlərinə yaramır, eləcə, heyət-bacada gəzmək üçündür. Amma necə "müqəddəs"ləşib, onu selofan torbaya (çirklənməsin, murdarlanmasın) qoyublar və camaatın başına, boynuna toxundururlar. Çünki bu, adi qaloş deyil, "seyidin qaloşu"dur, şəfəvericilik xassəsi var, min bir dərindən dərmanlıdır. Düzdür, sonradan biri dedi ki, adamlara toxundurulan qaloş deyil, ayaqqabıdır. Amma nə fərqi, ikisi də ayağa geyinilir...

"Qaloş piri"ne aid video da paylaşıb və açıq-aşkar görünür ki, qaloşun kəramətinə inanan N qədər adam var. Axırncı dəfə bu qədər adamı 19 dekabr mitinqində görüblər.

Goranboylu mürşidə bu qədər inanan varsa, o, əməli-başlı təriqət şeyxi ola, müridlər dəstəsi saxlaya bilər. Nə qədər olmasa da, onun "ocağ"ına gələnlər nəzir-niyaz da verirlər, təriqəti ayaqda saxlamaqda problem olmaz.

Zarafat bir yana, doğrudanmı 21-ci əsrin 19-cu ilində bir rayonda yüzlərlə, hətta minlərlə adam "seyidin qaloşu"na görə şəfa tapacağına, müskülünün həll olunacağına inanır?

Belə görünür ki, inanırlar. Mirzə Cəlil sağ olsaydı, bu duruma baxıb yeni bir "Ölümlər" yazmazdı, sadəcə, dəli olardı ki, necə yeni bir millət üçün bu qədər kitab, məqalə yaz, amma o, 100 ilə də düzəlməsin. Əbdürrəhim bəy də oturub təzədən "Pir-2" yazmazdı, bu videoya baxar, kövrələr, əlini yelləyib, "Allah bəlanızı versin, hələ də ordasınız" deyərdi.

Yox, daha ziyalıların maarifçilik işi aparmasından, alimlərin elmi izahatlar verməsindən keçib, bu iş onlarlıq deyil. Bu işlə hökumət məşğul olmalıdır. Bu, hüquq-mühafizə orqanlarının işidir. Elə adamları ənsələyib içəri basmaq lazımdır, qoy "seyidin qaloşunu" "zon"da geysin.

Əslində istənilən bir müasir kəndin camaatı xurafata, mövhumata, cəhalətə qarşı çıxaraq, xalqa kələk gələni tutub yerə yıxmalı, ağzının üstündən o qaloşlardan birinin tayı ilə vurmalydırlar (qaloş və ya ağız cırlana qədər). Amma nə yazıq ki, camaat növbədədir, başına qaloşla siqal çəkilməsini, ağzına tüpürçekli qənd qoyulmasını gözləyir.

Gərək mən də o vaxt geyib bağ suvardığım uzunboğaz qaloşu selofan torbaya qoyub saxlayaydım. Nə də olmasa, o qaloş daha manidar suvenir ola bilərdi.

Bu ilin dekabr ayının 27-də Azərbaycanda bələdiyyə seçkiləri keçiriləcək. Məlumat olaraq bildirək ki, Seçki Məcəlləsinə əsasən, bələdiyyələrin səlahiyyət müddəti 5 ildir. Bələdiyyə seçkilərini Mərkəzi Seçki Komissiyası təyin edir və bələdiyyə seçkilərinin təyin edilməsi barədə qərar onun qəbul edildiyi gündən ən gec 2 gün ərzində kütləvi informasiya vasitələrində rəsmi dərc edilməlidir. Bələdiyyə seçkilərinin vaxtı 2018-ci ildə elan edilib: 2019-cu il 27 dekabrda növbəti bələdiyyə seçkiləri keçiriləcək. Nəzərə çatdıraq ki, qardaş Türkiyədə, dünyanın müxtəlif ölkələrində bələdiyyə seçkilərinə müxalifət ciddi maraq göstərir.

cəyik".

Ümid Partiyasının sədr müavini Tamilla Qulami bildirdi ki, partiyaları üçün seçkilərdə iştirak prioritetlərdən biri olub:

"Yeganə iştirak etmədiyimiz seçkilər 2018-ci ilin prezi-

açıqlamasında bildirib ki, seçkilərlə bağlı ilk toplantı və araşdırmalar keçirilir: "Belə bir fikrimiz var ki, böyük şəhərlərdə pilot bələdiyyələr seçək. Gənc REAL-çıların bu seçkilərə böyük həvələri var. Yerli məclislərin toplantıları da olub.

Müxalifət bələdiyyə seçkilərinə hazırlaşmır

Partiya funksionerlərinin bəziləri seçkilərdə iştirakı mütləq hesab etsə də, bir qismi bələdiyyə seçkilərinə əlavə enerji sərf etmək niyyətində deyil...

Tural Abbaslı

Sərdar Cəlalov

Xəzər Teyyublu

Natiq Cəfərli

Bəs Azərbaycanın müxalifət partiyaları seçkilərə hazırlaşmırlar?

"Yeni Müsavat"a danışan AĞ Partiya sədri Tural Abbaslı bildirib ki, Azərbaycanda bələdiyyə sistemi ümid olunan formada fəaliyyətə keçmədi:

"Avropanın təzyiqi ilə Azərbaycan hökuməti bələdiyyələr haqqında qanun qəbul etsə də, faktiki olaraq bələdiyyələr, yerli icra hakimiyyətlərinin "5-ci təkəri" rolunu oynayır və heç bir hüquqları, rəhbərlik etdikləri ərazidə çəkili yoxdur. Odur ki, bu cür dişsiz orqanlara maraq da az olur. Bu, istər siyasi partiyalar, istərsə də adi vətəndaşlar tərəfindən belədir. Ona görə də bələdiyyə seçkilərinə partiya olaraq hazırlaşmırıq. Orta hesabla 30 minə yaxın yeni bələdiyyə seçiləcək. Ancaq bu səlahiyyətsiz orqanlar olduğu üçün elə də böyük maraq yoxdur. Siyasi partiyaların hakimiyyətin yaratdığı siyasi vəziyyətdəki durumlarını nəzərə alaraq, məhdud resurslarını bələdiyyə seçkiləri kimi qeyri-ciddi orqana sərf etməsinin tərəfdarı deyiləm. Odur ki, biz AĞ Partiya olaraq bələdiyyə seçkilərinə xüsusi qaydada hazırlaşmırıq. Yerlərdə partiya üzvlərindən

kimse bələdiyyə seçkilərinə namizədliyini irəli sürərsə, buna da qarşı olmaıq. Yəni seçkini birmənalı şəkildə boykot etmirik. Sadəcə olaraq, bu seçkilər bizim siyasi maraqlarımız çərçivəsində deyil. Nə vaxta qədər ki, yerli idarəetmə orqanları bu səviyyədə olacaq, problemlər də həllini tapmayacaq. Azərbaycan hökuməti təcili şəkildə bələdiyyələrə real güc imkanları tanımalı, bələdiyyələrin şəffaf fəaliyyətinə şərait yaratmalıdır. Əks təqdirdə, seçkilərə qatılmağın da mənası yoxdur".

ADP sədri Sərdar Cəlalov bildirdi ki, bununla bağlı qərarı seçki ərəfəsində verəcəklər: "Çalışacağıq ki, bələdiyyə seçkilərində iştirak edək. Mənə elə gəlir ki, Azərbaycanda keçirilən seçkilərə qeyri-adi hazırlığa ehtiyac yoxdur. Seçkilər normal keçirilsə, istənilən vaxt qoşulmaqla uda bilərik".

KXCP sədrinin müavini Xəzər Teyyublu söylədi ki, onlar bu barədə heç bir müzakirə aparmırlar: "Hələ ki partiya olaraq bu barədə heç bir müzakirə aparılmayıb. Ona görə də qatılıb qatılmamağımızla bağlı konkret fikir söyləmək çətinidir. Müzakirə etdikdən sonra yekun qərar verə-

dent seçkiləri olub. Onun da səbəbi qurultayımızın keçirilməməsi ilə bağlı idi. Bu ilin bələdiyyə seçkilərində iştirak edəcəyik. Artıq rayonlarda yerli şöbələrle görüşlər olub. Namizədlərin siyahısı hazırlanır. Seçkilərdə iştirak, hər zaman hakimiyyətə bir addım yaxınlaşmaq deməkdir. Nə qədər seçkilərdə iştirak edilmərsə, o qədər insanlarda seçki vərdişi unudulur. Təəsüf ki, son zamanlar müxalifət seçkiləri boykot yolunu tutub. Düşünürəm ki, bu, yanlışdır. Biz partiya olaraq seçkilərdə iştirak edəcəyik".

VHP Ali Məclisinin üzvü Asif Şəkərli məsələ ilə bağlı söyləyib ki, partiyanın bələdiyyə seçkilərində iştirakı ilə bağlı Siyasi Şuranın tam olaraq qərarı yoxdur:

"Partiyanın rəhbərliyi tərəfindən seçki qərarına tapşırıq verilib ki, bələdiyyələrə irəli sürüləcək namizədlərin siyahısı hazırlansın. Seçki qərarı bu yöndə işləni görür ki, hansı bələdiyyələrə kimin namizədliyi irəli sürsün. Siyahı tam hazır olduqdan sonra namizədlərin siyahısı seçki qərarlarına təqdim olunacaq".

REAL Partiyasının İdarə Heyətinin üzvü Natiq Cəfərli mövzu ilə bağlı qəzetimizə

İdarə heyətinə müraciət ediblər ki, belə bir fikir var. Lakin hansı bələdiyyələrdə və bölgələrdə namizədlərimiz olacaq, bununla bağlı ilk araşdırmalar aparılır. Sumqayıt, Bakı, Gəncə, Qubada araşdırmalar davam edir. Harada imkan və REAL-ın qalibgəlmə şansları olarsa, həmin yerdə pilot bələdiyyələrdə namizədlərimiz olacaq. Bələdiyyə seçkilərində iştirakın strateji hədəflərindən biri də bələdiyyələrdə olan problemlərə dövlətin, hökumətin, cəmiyyətin diqqətini cəlb etməkdir. Bələdiyyələrin əsl səlahiyyətlərlə təchiz olunması üçün müəyyən qanunverici təşəbbüslərlə də çıxış etməyi düşünürük. Bundan başqa, Böyük şəhər bələdiyyəsi ilə bağlı da kampaniyayı davam etmək lazımdır. Bizim belə bir təklifimiz var idi və bununla bağlı Mərkəzi Seçki Komissiyası yoxlamayı bitirməyib. Bu bələdiyyə seçkiləri həm də böyük şəhərlərdə bələdiyyə institutlarının yaradılması və mer seçkilərinin keçirilməsi üçün də bir fürsət açıq. Firsəti dəyərləndirib, məsələnin ölkənin gündəmində daha sıx qalmasına, həll olunmasına çalışacağıq".

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

“Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İcması” İctimai Birliyi ötən həftə erməni işğalı altında olan ərazilərdə məhv edilən tarixi, mədəni, dini irsimizlə bağlı beynəlxalq auditoriyaya növbəti müraciətini ünvanlayıb. İcmadan mətbuata verilən məlumatlara görə, müraciətdə beynəlxalq birlik erməni işğalı altında olan ərazilərdə Azərbaycan xalqının milli irsinin məhv edilməsinə göz yummağa çağırılır.

Sosial medianın tələbləri nəzərə alınmaqla ingilis dilində hazırlanan videomüraciətdə əsas məqsəd diqqəti ermənilərin vandal hərəkətlərinə yönəltmək, işğal altında olan ərazilərimizdə tarixi, mədəni abidələrimizin dağıdılmasına son qoymağa nail olmaqdır.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl də “Dağlıq Qarabağ bölgəsinin azərbaycanlı icması” İctimai Birliyinin rəhbəri Tural Gəncəliyev diplomatik korpusun nümayəndələri ilə görüşlər keçirib, həmçinin Qarabağ həqiqətlərinin yayılması istiqamətində müxtəlif tədbirləri reallaşdırıb.

ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri bölgəyə sonuncu səfərləri zamanı İrəvan, Xankəndində görüşlər keçirəndən sonra Bakıda, Azərbaycan rəhbərliyi, həmçinin Qarabağın Azərbaycanlı İcmasının İdarə Heyətinin üzvləri ilə də bir araya gəlmişdi. Həmin görüşdə icma üzvləri bildirmişdilər ki, Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ bölgəsinin azərbaycanlı və erməni icmalarının ləyaqətli şəkildə mövcudluğu və sülh şəraitində birgə yaşayışının təmin edilməsi Azərbaycanın beynəlxalq tanınmış sərhədlərinin bərpası, işğalçı Ermənistan qüvvələrinin oradan çıxarılması və torpaqlarından qovulmuş azərbaycanlıların geri dönüşü ilə mümkündür. Qeyd olunan şərtlər daxilində bölgədə dayanıqlı və ədalətli sülhün bərqərar ola biləcəyi icma üzvləri tərəfindən bəyan edilib. İcma üzvləri həmsədrlərin regiona səfər etdikləri bir dövrdə qoşunların təmas xəttində Ermənistanın hərbi birləşmələri tərəfindən açılan atəş nəticəsində hərbi qulluqçumuzun öldürülməsindən ciddi narahatlıqlarını ifadə ediblər. Bildirilib ki, bu, Ermənistanın münafişinin danışıqlar yolu ilə həllində maraqlı olmadığını və hər vaxt da danışıqları pozmağa çalışdığını göstərir.

Azərbaycan XİN ötən həftə yaydığı açıqlamada bildirib ki, son günlər bəzi KİV nümayəndələri ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin bölgəyə son səfəri çərçivəsində Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin azərbaycanlı icması ilə görüşünə dair bəzi mülahizələrlə çıxış edirlər. Nazirlikdən bildirilib ki, bu, belə formatda keçirilmiş ilk görüş deyil. “Bu günədək həmsədrlər bölgəyə səfərləri çərçivəsində Dağlıq Qarabağın erməni icması ilə görüşdükleri kimi, azərbaycanlı icmanın nümayəndələri ilə də silsilə görüşlər keçiriblər. Burada təəccüblü heç bir şey yoxdur. Bu, həmsədrlərin mandatının bir hissəsini təşkil edir” - açıqlamada vurğulanır.

Beynəlxalq güclər Azərbaycan və erməni icmalarını bir araya gətirə biləcəkmə?

Dağlıq Qarabağın Azərbaycanlı İcmasının beynəlxalq aləmə çağırışları təqdir olunur, ekspertlər isə separatçıların danışıqlar masası ətrafında oturmalarını real saymırlar...

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycan icması illərdir erməni icması ilə danışıqlara hazır olduğunu bəyan etsə də, qarşı tərəf bundan yayınır. Xankəndindəki separatçılar daha böyük iddihadır, onlar rəsmi Bakı ilə birbaşa təmasa can atırlar, lakin bunu heç zaman görə bilməyəcəklər.

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan bu iddianın gerçəkləşməsi üçün bir neçə ay çalışdı, hətta Qarabağ ermənilərinin yer almadığı danışıqların mənasız olduğunu desə də, sonradan əvvəlki formatda keçirilən danışıqlarda iştirak etməyə vadar oldu. Bunun ardınca isə icmalararası danışıqlarla bağlı ilk dəfə mövqeyini açıqladı. İddia etdi ki, Qarabağın Azərbaycanlı icmasını Azərbaycanın prezidenti və digər rəsmi şəxslər onsuz da danışıqlarda təmsil edir, amma Ermənistanın Qarabağın erməni icmasını təmsil etməyə mandatı yoxdur. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi isə buna cavab olaraq bəyanat yayaraq bildirdi ki, beynəlxalq ictimaiyyət “işğal edilmiş ərazilərdə” məskunlaşan erməni icması üzvlərini Azər-

baycan vətəndaşları” kimi tanıyır.

Azərbaycan İcmasının fəaliyyətində nəzərəçarpacaq dərəcədə fəallığın artmasını ekspertlər də təsdiqləyir. Ancaq beynəlxalq təşkilatların icmalararası danışıqların baş tutması üçün təşəbbüs göstərəcəyini real saymır.

“Atlas” Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu da razıdır ki, Azərbaycan icması son zamanlar xeyli fəallaşmışdır. “İcma lideri hətta erməni dilində videoçarxlar yayımlayır, müraciətlər edir. Bu, çox vacib məsələdir. İcmanın fəaliyyətinə sanki yeni nəfəs gəlib. Səfirələrlə görüşür. Amma düşünürəm ki, bu, azdır. Növbəti mərhələdə icma lideri gərək Rusiya, Fransa, ABŞ-a səfər etsin, orada konfrans və seminarlar düzənləsin. Gərək ona bu işdə həmin ölkələrdəki səfirliklərimiz də dəstək versin. Bu kimi səfər və görüşlərlə bütün dünyaya anlatmaq lazımdır ki, Qarabağda tək ermənilər yaşamır, azərbaycanlılar da yaşayır”.

Amma E.Şahinoğlu düşünür ki, bu cür fəallıq tezliklə icmalararası dialoqu intensivləşdirə bilər: “Qarşı tərəf bundan qaçır, çəkinir. Onlar dünyada elə bir görüntü yaratmaq istəyirlər ki, sanki Qarabağda ancaq ermənilər yaşayır. Lakin xarici ölkələrdə konfrans və seminarlar keçirməklə formalaşmış bu yanlış rəyi dağıtmaq olar”.

Politoloq Arzu Nağıyev də qəzetimizə bildirdi ki, mün-

naqişənin həlli istiqamətində atılan hər bir addım təqdirəlayiqdir: “Müharibə tək səngərlərdə getmədiyindən bütün istiqamətlərdə təbliğat və deyərdim ki, hücum taktikası seçilməlidir. Qarabağ icması bütün münafişə boyu belə müraciətlər edib. Hər danışıqlardan sonra, danışıqlardan əvvəl belə görüşlərlə yadda qalıb. Çox təəssüf ki, bu müraciətlər, bu görüşlər, beynəlxalq hüquqa istinad edilən müraciətlər münafişənin həllinə müsbət nəticə vermirdi. ATƏT, AŞ PA, Avropa Parlamenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və digər beynəlxalq təşkilatlara dəfələrlə erməni təcavüzünü pisləyən bəyanatlar edilib, qətnamələr qəbul edilib, amma icra mexanizmi olmadığından, gücün, ikili standartlarla yanaşmaların beynəlxalq qanunların üstün olması münafişənin həllinə kömək etmir”.

A.Nağıyev icmalar arasında təması real saymır: “Vəziyyət elədir ki, iki icmanın normal bir görüş keçirməsinə də şərait yaradılmır. Çünki ermənilər ancaq danışıq subyekti kimi görüşmək istəyirlər, təbii ki, bu bəhanədir. İcma haqlı olaraq bəyan edir ki, BMT TŞ-nin dörd qətnaməsi 27 ildən çoxdur ki, yerinə yetirilmir. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri ilə görüşlərdə də bu məsələlərə tam aydınlıq gətirməyən üzvlər icmanın suallarını cavabsız qoyurlar”.

Arzu Nağıyev də təsdiqləyir ki, icmanın fəaliyyəti təqdirəlayiqdir, lakin bu, mün-

qişənin həlli üçün kifayət deyil: “Erməni icması qondarma qurumun tam nəzarətindədir və istər təhlükəsizlik baxımından, istərsə də siyasi məsələlərə görə sərbəst deyil, buna görə də birbaşa danışıqlardan

imtinadır və ya ancaq qondarma bir qurum kimi danışıqlar istəyirlər. Yeni bu gün hələ görüşlə bağlı təşəbbüslər hiss olunmur”.

□ E.PASASOY,
“Yeni Müsavat”

“İsgəndər Həmidovun aktiv siyasi fəaliyyətlə məşğul olması mümkün deyil”

Şəhriyar Məcidzadə: “İnsanlarla görüşəcək durumda da deyil”

İyunun 8-də axşam saatlarında Türkiyədən müalicədən dönan sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidov bu həftə Şamaxıdakı bağ evinə gedəcək. Sabiq nazir bir müddət orada müalicə alacaq və sonradan müayinə üçün təkrarən Türkiyəyə yollanacaq.

Bu barədə “Yeni Müsavat”-a sabiq nazirin qardaşı oğlu, etatist.com internet qəzetinin təsisçisi Şəhriyar Məcidzadə məlumat verdi: “İsgəndər bəylə sonuncu dəfə iyunun 9-da görüşdüm. Çox uzun söhbət olmadı. Şamaxıya 2-3 gün ərzində gedəcək. Hazırda ev şəraitindədir. Aktiv siyasi fəaliyyətlə məşğul olması mümkün deyil. Əgər sən özünə qəsd etmək istəmirsənsə, bu fəaliyyətdən ən azından bir müddət kənar durmalısın. Ürək əməliyyatına həkimlər icazə verməyiblər. Böyrəyindəki şişlərlə bağlı həkimlər bir müddət sonra müalicəni məsləhət görüblər. İsgəndər bəyin rayonda nə qədər qalacağı barədə bir məlumatım yoxdur. Bu barədə soruşmamışam. Hələ ki onun ziyarətinə gələnlər yoxdur. Telefon işlətmir. Səhhəti ilə maraqlananlar da bizlərin üzərindən maraqlanırlar. İnsanlarla görüşəcək durumda da deyil. Çoxlu suallar var ki, bunlara İsgəndər bəyin özü cavab versə daha yaxşı olar”.

Sabiq nazirin lideri olduğu Azərbaycan Xalq Hərəkatının dönmə sədri, Gələcək Azərbaycan Partiyasının rəhbəri Ağasif Şakiroğlu isə İ.Həmidovun siyasi fəaliyyətini davam etdirəcəyini söylədi: “Onunla iki gün öncə görüşdüm. Psixoloji durumu çox yüksək səviyyədədir. Həmişə olduğu kimi əzm-kardır. Düzdür, ağırlar var və bacardığı qədər bunu gizlətməyə çalışır. Düşmənlər sevinməsin. Həyatı üçün təhlükəli xəstəlik deyil. Məlum şişlər vaxtında müəyyən edilib. Bu problem, inşallah, aradan qalxacaq. Yaxın günlərdə rayona gedəcək. Bildiyiniz kimi, İsgəndər bəyin Şamaxıda balaca bir bağ evi var. Təxminən 40-45 gün orada qalması nəzərdə tutulur. Bir müddət orada qaldıqdan, gümrahlaşandan sonra yenidən Türkiyəyə müayinə üçün gedəcək. Özünün də dediyi kimi, bu onun siyasi fəaliyyətdən geri çəkilməsi anlamına gəlmir. İndiyə qədər necə mübarizə aparırdısa, bundan sonra ikiqat artıq mübarizə aparacaq. AXH-nin məqsədlərinə və hədəflərinə çatmayana qədər mübarizədən bir addım belə geri çəkilməyəcəyini bildirdi. Hərəkat yarandığı gündən qarşısına qoyduğu Azərbaycanın demokratikləşməsi hədəfinə çatandan sonra rahatlaşacağını qeyd etdi. AXH üçün lazım gəldikdə məsləhətlərini verəcəyini, internet üzərindən toplantılara qatılacağını söylədi. Olanları media nümayəndələri İsgəndər bəyin proseslərdən geri çəkilməsi kimi dəyərləndirməsinlər. Hər zaman olduğu kimi İsgəndər bəy proseslərin mərkəzində olacaq”.

□ Cavanşir ABBASLI,
“Yeni Müsavat”

Qaloşlu nirvana

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Dədəgünəşdə təzə çıxan Palıt pirinə şəkk gətirən Mürsəl bəyin ağzı keçən həftə əylmişdi, bu həftə biçərə çox tövbə və istiğfar edəndən sonra məzkuru haman pərə apardılar və Dədəgünəşin şeyxi Şeyx Əzim (çox müqəddəs vücuddur) bir sille Mürsəl bəyin ağzına vurandan sonra ağzı düzəlibdir"
 ("Molla Nəsrəddin" jurnalı, 2 iyun, 1906, "Qafqaz xəbərləri" məqaləsindən)

Əgər milli futbol çempionatında iştirak eləyən 8 komandanın 8-i də eyni adama məxsusdursa, bir şirkətdən pul alırsa, orada futbol nə cür inkişaf edə bilər? İnkişaf üçün rəqabət lazımdır. Mənim yadıma gəlir, bir neçə il qabaq milli çempionatda "Xəzər-Lənkəran", "Bakı", "İnter" kimi komandalar var idi, bunların hərəsinin arxasında bizə xoş gəlib-gəlmədiyindən, çirkli pul ya təmiz pul olmasından asılı olmayaraq, fərqli adamlar dururdular. Nəticədə ölkə futbolunda bir canlanma yaranmışdı. Camaat Bakıdan maşın tutub Lənkərana futbola gedirdi. Mənim qonşunun balaca oğlu Biləcəri yaxınlığında "Bakı" klubunun bazasına məşqə gedirdi, bütün blokumuza "Barsa" oyunçularının şkillərini yapışdırmışdı. Hər yerdə cürbəcür fanat dəstələri görmək olurdu. İndi bunlardan əsər-əlamət qalmamışdır. Yəne xüsusi qeyd edirəm: əgər sən bir dükən açsan, ora malı öz səhəndən, öz nəqliyyat şirkətinlə daşısan və axırda öz qullarına, özün verdiyin maaşla gəlib alver edən adamlar üçün satsan, burada nə maraqla ola bilər ki? Heç bir maraqlı mükün deyildir. Staqnasiya, durğunluq yaranması labüddür. Təkkəli hakimiyyətin, avtoritarizmin, inhisarçılığın belə mənfəti tərəfləri vardır.

Həmçinin futbol oynamaq üçün uşaqlara yer saxlamaq lazım idi. Hər yeri maşınla doldur, istənilən beş metrlik boş yeri bina tikintisi üçün sat, bəs uşaq harada oynayır bu zibili öyrənməlidir? Şahmat, domino, nərd deyil e bu. Bunun üçün azı 10-15 metrlik yer olmalıdır. Braziliyada uşaqlar qumda, plyajda oynayır futbolu öyrənirlər, sonra otluğa çıxanda sürətlərinə çatmaq olmur. Çünki qumda əziyyət çəkiblər, yaşıl çəmənlər üçün asandır. Bizdə bu da mümkün deyil - Xəzərin sahilini bütün çəpərlənibdir.

Qaloş piri söhbəti də bu temadır. Kinoda deyilən kimi: "həmin dalğa, həmin koordinat". Açıq etiraf edilməlidir ki, ölkə səhiyyəsi, sosial müdafiə sistemi tam iflasa uğrayıb. Adamlar dərmlərinə sivil, elmi obyektlərdə əlac tapa bilmərsə, pərə getməsin nə ələsin? Hər kənddə diaqnostika mərkəzi tikilmişdi, bəs nə oldu? Belə çıxır "Qaloşsürtmə mərkəzi" düzəldilməli imiş. Məncə, gec deyil. Əgər camaat kiminsə qaloşunu öpməklə sağalırsa, niyə bunu onların əlindən almalyıq? Üstəlik, ata sözü də var, deyir, qaloş öpməklə ağır mundar olmaz (bir az üslub fərqi var, ancaq məzmunca təxminən eyni şeydir).

Pirə lağ edənləri, camaatı xürafata uymağa qınayanları başa düşürəm. Bazara təzə rəqib girib, gözləri götürür. Yunlar istəyir ancaq öz pirləri, öz dükənləri işləsin. Yuxarıda isə mən göstərdim: belə inhisarçılığın bizə zərəri var. Əksinə, "Qaloş piri"ni dəstəkləməli, obyektli işlədən seyid qardaşlarımıza kömək etməliyik, lazım gəlsə onlara dövlət hesabına maşın verilməlidir. Axı doğrudan da, niyə bir mollaya olar, o birinə olmaz? Düzünü Allah bilir, biz kimik camaatın inancına qarışıq? Odur, Şura hökuməti də qarışırdı, axırı nə oldu? Hamısı cəhənnəmə vasil oldu, köhnə kommunistlər isə müstəqillik dövründə acından öldülər, bir raykom katibi də nazir ola bilmədi, nəinki icra başçısı...

Hərçənd ocağın nümayəndələri (düzü, belə terminlərdən o qədər başım çıxmır, bəlkə də "ocaqçı" adlandırılmıy) qaloş məsələsinə etiraz ediblər, camaatın başına sürülən, polietilen torbaya bükülü əşyanın rəhmətlik seyidin papağı olmasını açıqlamışlar. Bu da lazımsız etirazdır. Guya qaloş olsa pisdirmi? Müqəddəs adamın hər yeri müqəddəsdir. Biri papağına pir düzəltsin, o biri qaloşuna, sən də götür şalvar piri aç. Seyidin hər corab tayına bir pir açsaq, gör nə qədər adam sağalar. Paxıllıq nəyə lazım? Hər halda, sağ ayaq yerinə sol ayağı kəsən xəstəxanadan yaxşıdır. Burada heç olmazsa bilirsən səni yod, bint, qayçı, həkimin arvadına pomada, uşağına pampers, maşınına təkər almağa göndərməyəcəklər. Nəzirini ver, qaloşu öp, cəhənnəm ol xarabana, otur gözle. Deyirlər adamlar sağalmış. Şübhəsiz. Qaloşu öpəndən sonra əslində adam nirvanaya, vəhdətül-vücuda yüksəlir, heyat-məyat aşağı söhbətlərdir.

Azərbaycan və Rusiya arasında münasibətlər bütün sferalar üzrə dinamik inkişafdadır. İki qonşu ölkə arasında iqtisadi-ticari, mədəni-humanitar, turizm, xarici siyasət və hərbi əməkdaşlıq sahələri üzrə, habelə Xəzər hövzəsi üzrə əlaqələr ilbəil dərinləşir ki, zəifləmir. Azərbaycan hazırda şimal qonşumuzla onun regiondakı əsas müttəfiqi olan Ermənistanla da sıx əlaqələrə malikdir yazsaq, yanlış olmaz.

Bundan əlavə, Bakı və Moskva "Şimal-Cənub" iri nəqliyyat dəhlizi layihəsinin əsas iştirakçılarıdır. Bu layihə ilə bağlı gələn ay üç dövlətin - Azərbaycan, Rusiya və İran prezidentlərinin növbəti, Moskva zirvə görüşü gözlənilir. Bir sözlə, Azərbaycan Moskva üçün vazkeçilməz ölkə qismində öz statusunu getdikcə möhkəmləndirir.

"Azərbaycan və Rusiya arasında ticarət dövriyyəsi bu ilin yanvar-mart aylarında yarı milyard dollardan çox olub". Bunu Rusiyanın Azərbaycanla Mixail Boçarnikov mətbuat konfransında deyib. Səfir bildirib ki, 2018-ci ildə iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsi 2 milyard 400 milyon ABŞ dolları təşkil edib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan və Rusiya arasında ticarət əlaqələri neft sahəsi üzərində qurulmayıb, ticarət əsasən kənd təsərrüfatı, maşınqayırma sahələrində inkişaf edir.

"Rusiya-Azərbaycan münasibətləri qədim tarixə, tərəfdaşlıq və dostluq ənənələrinə malikdir. Bu gün bu münasibətlər çox sıxdır". Bunu isə Rusiya prezidenti Vladimir Putinin mətbuat katibi Dmitri Peskov APA-ya söyləyib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan Rusiyanın Cənubi Qafqazda əsas tərəfdaşlarından biridir. "Rusiya ilə Azərbaycanı bir çox ümumi maraqlar birləşdirir. Bizi ilk növbədə xalqlarımız arasında olan mədəni əlaqələr birləşdirir", - deyir o qeyd edib.

Kremlin sözcüsü Rusiya ilə Azərbaycan arasında iqtisadi münasibətlərin də uğurla inkişaf etdiyini söyləyib: "İki ölkə arasında iqtisadi əməkdaşlıq mövcuddur. Xəzər dənizi hövzəsində də əməkdaşlıq edirik. Ən əsası, regionun sabitliyi və təhlükəsizliyi məsələlərində əməkdaşlıq edirik. Bütün bu sadələşmələri bizi birləşdirən ümumi maraqlardır. Bakı Moskvanın çox vacib həmsöhbəti və tərəfdaşdır".

Yaxın vaxtlarda Rusiyanın təşəbbüsü ilə Dağlıq Qarabağ münasibətlərinin nizamlanması ilə bağlı yüksək səviyyəli görüşün keçirilməsinin mümkünlüyü və Peterburq forumu çərçivəsində Putinin Ermənistan baş naziri ilə görüşündə münaqişənin həlli ilə bağlı hansısa konkret məsələnin müzakirə olunub-olunmaması barədə suala cavabında isə Peskov bu günlərdə bu mövzunu

Moskva Qarabağla bağlı yol ayrıcında - gerisayım başlayıb

Rusiya, nəhayət, hərblə sülh arasında seçimini etməlidir; Bakının Kremli son dəfə xəbərdar etmək zamanı çatıb; Rusiya Türkiyə və Azərbaycanı itirmək istəmirsə...

müzakirə olunmadığını bildirib.

Ən çox təəssüf doğuran da odur ki, əlində unikal imkanlar ola-ola, Rusiya Dağlıq Qarabağla bağlı gərəken diplomatik fəallığı göstərmir. Halbuki bu itilafın nizamlanması iki dövlət arasında əlaqələri qat-qat yüksək səviyyəyə qaldırır, Azərbaycan cəmiyyətində Rusiyaya qarşı sarsılan inam-etibar bütünlüklə bərpə olardı. Sanki mövcud vəziyyət Ermənistan kimi Rusiyalı da qane edir.

Əksər analitiklərə görə isə Azərbaycan da, Rusiya da Qarabağ məsələsində, faktiki, yol ayrıcına gəlib: ya tezliklə mərhələli plan əsasında real sülh prosesi işə düşəcək, ərazilərin heç olmasa, müəyyən qismi azad edilməyə başlayacaq, ya da müharibə qaçılmazdır. Üçüncü yol - vəziyyəti dondurmaq yolu çoxdan iflas olub. Ancaq müharibə olmaya da bilər. Əgər Rusiya səmimi şəkildə müharibə istəmirsə, o zaman əlindəki unikal imkanları, nəhayət, işə salsın. Azərbaycan bunu artıq haqq edib.

Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, Rusiya həm də Azərbaycanın əsas silah tədarükçülərindəndir. Eyni zamanda qardaş Türkiyə ilə də Rusiyanın əlaqələri ən müxtəlif istiqamətlərdə dərinləşməkdədir. Bura xüsusən də çoxmilyardlıq Akkuyu AES, "Türk axını" layihələri, silah ticarəti sahəsində çoxmilyardlıq anlaşmalar (S-400 raket sistemləri, S-500-lərin birgə istehsalı ilə bağlı ilkin anlaşma və s.) daxildir. Həmçinin iki dövlət arasında ticarət dövriyyəsinin həcmi də ilbəil böyüyür.

Ankara habelə Yaxın Şərq (Suriya) məsələlərində Moskvanın mühüm tərəfdaşı sayılır. Qıtası, Qərbin sert sanksiyaları altında olan Rusiya üçün Türkiyə də hazırda heç vaxt olmadığı qədər vazkeçilməz ölkə, qiymətli siyasi tərəfdaş qismindədir. Bundan əlavə, V.Putinin həm Azərbaycan, həm də Türkiyə prezidentləri ilə çox isti münasibətləri var. Azərbaycanda, üstəlik, rus dilinə və mədəniyyətinə marionet Ermənistan da yüksək dəyər verilir. Bu da önəmli faktordur.

Sözü ona getiririk ki, Azərbaycan günün birində öz qanununu erazisini erməni işğalından azad etməyə başlasa, Moskva buna mane olmaqdan öncə Azərbaycanla yanaşı, Türkiyə ilə də çoxtərəfli strateji tərəfdaşlığın, bahalı layihələrin tələfini göz önünə almalı olacaq. Düşünmürük ki, Dağlıq Qarabağ ətrafındakı 1 rayonun qısa zamanda azad edilməsinə görə Moskva Azərbaycan və Türkiyə ilə əlaqələrin üstündən xətt çəksin, bölgənin bu iki vacib dövlətini həmişəlik itirmək istəsin - Gürcüstan kimi. Bu, istisnadır. Niyə?

Ona görə ki, bir rayonun, üstəlik, erməninin heç vaxt yasaqmadığı bir rayonun azad olunması ilə Rusiya heç nə itirmir, onun regiondakı maraqları ziyan çəkmir. Eləcə də Moskvanın İrəvanla imzaladığı strateji müttəfiqlik müqavilələri, hərbi müqavilə, o sırada KTMT üzrə öhdəliyi pozulmur. Çünki Azərbaycan KTMT-nin məsuliyyət zonası olan Ermənistanla hücum etməyə hazırlaşmır. Rusiya hərbi rəhbərliyinə daxil olan şəxslər də dəfələrlə bəyan ediblər ki, Dağlıq

Qarabağ KTMT-nin məsuliyyət sferası çərçivəsində deyil - erməni tərəf cidd-cəhdə bunun əksini iddia eləsə də. Əgər Azərbaycan da KTMT-nin üzvü olsaydı, o ayrı məsələ. Hərçənd onda da Bakının izni olmadan Qarabağ heç bir xarici qüvvə müdaxilə edə bilməz.

Məsələnin praktik tərəflərinə gəlincə isə əlbəttə ki, Rusiya Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejim üzərində ciddi söz sahibidir. Oradakı rejim daha çox Moskvaya tabedir, nəinki İrəvana. Separatçı-kriminal qurumun bütün keçmiş və indiki başçıları - Robert Köçəryan, Arkadi Qukasyan və Bako Saakyan bilavasitə Kremlə, Putinə yaxın adamlardır.

Köçəryanın həbsdən çıxması üçün Putinin hansı səyləri göstərdiyi məlumdur. Bu, həm də ona görədir ki, Köçəryan Qarabağdakı rejimə ciddi təsir imkanlarını saxlayır və Putinin oradakı açar adamlarından biridir.

Belədirsə, demək, Rusiya rəhbərliyi arzulasa, Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimi, elə Ermənistanı da asanlıqla ədalətli sülhə vadar edə bilər. O zaman böyük dağıdıcı müharibəyə lüzum qalmaz - hansı müharibə ki, Rusiyanın orta perspektiv maraqlarına real təhlükədir, çünki ən azından Türkiyə ilə münasibətlər Azərbaycana görə pozula bilər.

Odur ki, seçim indi İrəvandan çox Kremlidir. Bakının Kremle gerçəyi son dəfə anlatmaq zamanı çatıb: ya dinc həllə real töhfə, ya da Azərbaycanın hərbi zəfərinə "dobro". Gerisayım başlayıb...

□ **Siyasət şöbəsi,**
"Yeni Müsavat"

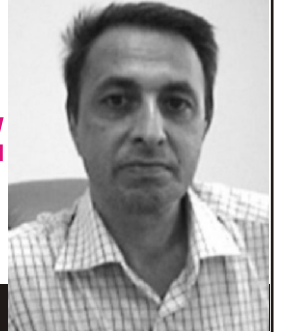
Qazaxıstan Mərkəzi Seçki Komissiyası iyunun 9-da keçirilmiş prezident seçkilərinin ilkin nəticələrini açıqlayıb. MSK sədrinin müavini Konstantin Petrov brifinqdə bildirib ki, hakim "Nur Otan" Partiyasından prezidentliyə namizəd Qasım-Jomart Tokayev səslerin 70,76 faizini toplayıb.

"Exit poll"un nəticələrinə görə, Tokayev 70,13 faizlə öndə idi. Onun əsas rəqibi Amirjan Kosanov isə 15,39 faiz səs alıb.

Xatırladaq ki, hazırda prezident səlahiyyətlərini icra edən və mart ayında istefa verən Qazaxıstanın ilk prezidenti Nursultan Nazarbayevin siyasi varisi olan Kasım-Jomart

93-cü ilin iyunu haqda bilmədiyimiz nəse qalıbmı?..

Hüseynbala SƏLİMOV

Kimin üçüncü 1993-cü ilin iyun siyasi böhranının səbəbləri hələ bir il əvvəl, kimin üçüncü də düz 1989-cu ildən bəlli olsa da hər il bu mövzuda yeni-yeni "təfərrüat"lar meydana çıxır, belə məlum olur ki, guya məsələ ilə bağlı bizim hələ də bilmədiyimiz "dərindən mətləblər" var və hələ də bəzi "məqam"ların üstünü açmağın zamanı yetişməyibdir.

Bu "məqam"ların nə sayını azaltmaq, nə də artırmaq fikrimiz var. Amma o günləri təkrar yaddaşımızdan keçirəndə şanlı təşkilatımızın uydurduğu siyasi qarəvəllilər bir daha gəlib beynimizdən keçir. Əslində biz onları heç unutmamışıq da, çünki adam yüz dəfələrlə yazdığı şeyləri necə unuda bilər? Niyə yazmışdıq? Bunun da sadə cavabı var: belə lazım idi onda...

Bəli, "Alfa" qrupu haqda deyilənlər, guya ki, hələ irəlincədən planlaşdırılmış "sui-qəsdlər" barədə söylənilənlər, ölkədə baş verə biləcək böyük vətəndaş qarşudurmaları - müharibəsi, Kazimirovun açıq, birmənalı hədələri və s. və i - bu qarəvəllilərin sayını istəsən, bir az da artırmaq olar.

İndi durub nə bunları bir-bir saf-çürük etməyin, nə də inkar etməyin mənası var, nə də əsaslandırmağa çalışmaq, - olan oldu, keçən keçdi. Birə onu deyə bilərəm ki, sonrakı illər də göstərdi ki, Kazimirov sözün əsl mənasında çox əlləm-qəlləm adamdır...

Əsas yadda qalası məqam budur ki, 1988-ci ildən bu tərəfə ölkədə daha bir hakimiyyət də olubdur. Bir il çəksə də ölkədən Rusiya qoşunlarını çıxarıb, milli manatı dövrüyyəyə buraxıb, ilk dəfə ali məktəblərə qəbul üçün test üsulunu tətbiq edib, neft layihələrilə bağlı sistemli danışıqlara başlayıb, neftin nəql marşrutunu müəyyən edib, suveren dövlət kimi ilk dəfə Rusiya ilə iktərəfli müqavilə imzalayıb, ilk hərbi paradi keçiribdir və s. və i.

Düzdür, bir il ərzində başqa şeylər də "oldu" - İrani böldük, Çini parçaladıq, Rusiyayı dağıtdıq, insanlarımızı qara kürü almaq üçün talonlar payladıq, 1992-ci il sentyabrın 1-də uşaqlarımız Şuşada məktəblərə getdilər, Laçın yolunu bağlayıb Qarabağ problemini birə həftənin içində həll etdik...

Nə isə. Bir az ciddi olaq və qayıdaq azacıq yuxarıda dediklərimizə. Demirəm ki, həmin bir illik hakimiyyət olmasaydı bunların heç biri olmayacaqdı. Əlbəttə ki, olacaqdı. Necə ki, bu hakimiyyətdən əvvəl artıq Azərbaycan müstəqil dövlət olmuşdu, BMT tərəfindən tanınmışdı, milli valyuta ilə bağlı qərar qəbul olunmuşdu, neft layihələrilə bağlı ilk "kəşfiyyat" xarakterli danışıqlar başlanılmışdı. Bəli, ola bilsin, Rusiya qoşunlarının ölkədən çıxarılması bir az yubanacaqdı, amma o da var ki, AXC hakimiyyətinin əvvəlki hakimiyyətə Azərbaycanı MDB-yə üzv etməmişdi. Məsələn, Qəbələ RLS-ə bağlı hələ 90 - cı illərin əvvəlindən müəyyən təhqiqlər aparılmağa başlanmışdı, səhv etməmişəm, hətta bu məsələ ilə bağlı xüsusi komissiya da yaradılmışdı, çünki onun ekoloji fəsadları haqqında ilk ciddi söhbətlər artıq o vaxt başlanmışdı. Qəbələ RLS hərbi baza idi, özü də o dövrdə Rusiya üçün ən önəmli bazalardan biri idi, əgər onun məsələsi gündəmə gəlmişdisə, deməli digər bazalar və ümumiyyətlə, Azərbaycandakı Rusiya ordusunun məsələsi də gündəmə gələ bilirdi və gələcəkdə də...

Amma nə etmək olar? Belə alındı. 88-93-cü illər Azərbaycanda ciddi siyasi qarşıqlıqlar dövrü oldu, proses hətta 1994-cü ilədək davam etdi və yalnız 95-ci ildə nəhayət ki, hərbi-siyasi müxalifət deyilən fenomenə Azərbaycanada son verildi.

Həmin qarşıqlıqların nəticəsi isə bu oldu ki, biz nəinki Dağlıq, hətta aran Qarabağı da itirdik. İndi cənab N.Paşinyan üç il bundan əvvəlki aprel döyüşlərində Ermənistan ordusunun uğursuzluğunun səbəblərini araşdırmaq üçün xüsusi təhqiqlər başlandı. Amma daha yaxşı olardı ki, o, münaqişənin ilk illərində ermənilərin "uğur"larının səbəblərinə araşdırsın, o halda başa düşərdi ki, həmin "uğur"lar heç də erməni ordusunun daha da döyüşkən olmasının, "erməni hərbi sənəti"nin nəticəsi deyildi, həmin vaxt Azərbaycanda yaşanan siyasi təlatümlərin, silsilə çevrilişlərin, lap açıq, ölkədəki hakimiyyətsizliyin və siyasi özbaşnalığın nəticəsi idi...

O ki qaldı 93-cü ilin iyun siyasi böhranının qarşısının alınmasının nə qədər mümkün olmasına, əlbəttə, bu, o dövrdəki hakimiyyətdən asılı bir məsələ idi.

Fəqət, o dövrün "hakimiyyət mənsubları" hələ indi belə anlaşı bilməyiblər ki, böyük siyasətdə olmaq həm də öz üzərinə çox böyük məsuliyyət götürmək məsələsidir, siyasət çözü isə ilk növbədə qərar qəbul etmək sənətidir və burada tabeliyyətdə olanlara "Sən get, filan işi gör, amma mənim adım olmasın!" nömrəsi keçmir, hakimiyyət pilləkəninin aşağısında olanlar arxalarında yuxarıdakıların qətiyyətinə, iradəsinə hiss etməzlərsə, heç vaxt öz işlərini uğurla icra edə bilməzlər...

Həm də "böyük vətəndaş qarşudurmaları"nın baş verəcəyi haqda deyilənlər qarəvəllidən başqa bir şey deyil. Bəs bir il əvvəl hakimiyyətə gəlmək üçün, o vaxtkı hakimiyyəti devirmək üçün silahlı üsyan edən zaman niyə vətəndaş müharibəsindən qorxmamışdılar? Axı o vaxt da bu real idi!..

Elə bu səbəbdən də siyasi nağıllar quraşdırıb insanlarımızı boş yerə məşğul etməyə - bəli, o vaxt hər rayondan beş-üç nəfər qaçıb Sürət Hüseynovun dəstəsinə qoşulmuşdu, amma heç bir kütləvi xalq etirazından söhbət gedə bilməzdi, belə şey yox idi, əksinə, camaat aşkar çarşınlıq içində idi ki, axı nə baş verir? Ən çox çarşınlarsa hakimiyyətdə olanlar idi, çünki onlar təsəvvürləri belə olmayan işə baş qoşmuşdular...

"Qazaxıstanda əsas məqsəd dinc və sakit keçidin baş verməsi idi"

Toğrul İsmayıl: "Bu hadisə Orta Asiya üçün yeni bir dönəmin başlanğıcıdır"

Tokayevin qələbə qazanacağı əvvəldən də bəlli idi. Baxmayaraq ki, seçkilərdə Tokayevlə yanaşı daha 6 namizəd də iştirak edib. Ancaq onların heç birinin şansı hazırkı prezident, 66 yaşlı Tokayevdən üstün görünmürdü. Çünki ölkəyə faktiki olaraq rəhbərlik edən Nursultan Nazarbayevin namizədi məhz Tokayev idi.

Ancaq 9 iyun seçkilərinin əsas yadda qalan hadisəsi Qazaxıstanda baş verən etirazlar olub.

Prezident seçkilərinin demokratik şəkildə keçirilmədiyini iddia edən yüzlərlə ölkə sakini küçələrə çıxaraq aksiya keçirib. Etirazların keçirildiyi ölkənin ən böyük şəhərləri - Nur-Sultan və Almatıda polis etirazlara müdaxilə edib, təxminən 100 nəfər saxlanılıb.

Qeyd edək ki, bir qədər əvvəl "Qazaxlar oyanır" adı ilə siyasi etiraz kampaniyası başlanmışdı. Seçki günü isə "Qazaxıstanın Demokratik Seçimi" hərəkatının lideri Muxtar Ablyazov onu dəstəkləyənləri meydana çağırıb. Bu hadisə Qazaxıstanda da siyasi canlanma işarəsi kimi qəbul olunur. Baxmayaraq ki, ölkədə Nazarbayev hələ də bir nömrəli siyasi lider hesab olunur.

Siyasi şərhçi, Avrasiya üzrə mütəxəssis Toğrul İsmayıl "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, Qazaxıstanda seçkilərdə qarşıya qoyulan məqsədə nail olundu, yəni yumşaq keçid və sabitliyin qorunması baş tutdu: "İlkin nəticələrə əsasən Tokayev öndədir. Doğrudur, seçki günü küçələrdə etirazlar da oldu. Amma bu cür etirazlar seçkilər üçün, belə desək, xarakterikdir. Ancaq bu etirazlar kütləvi deyildi, həbslər olsa da geniş yayılmadı. Əsas odur ki, ciddi qarşıqlıq və kaos olmadan seçkilər keçirildi".

T.İsmayıl deyir ki, seçkilərin nəticələri əslində əvvəldən məlum idi. Politoloqa görə, bu hadisə Orta Asiya üçün yeni bir dönəmin başlanğıcıdır: "Çünki növbədənənar seçki idi və iqtidar bu seçkilərə hazırlıq idi. Əsas məsələ Qazaxıstanda seçkilərin sakit keçməsi, keçid dönəminin rahat baş tutması və siyasi istiqrarın qorunub saxlanması idi. İndi əsas sual bundan sonra nə olacaqdır. Məlum olduğu kimi, ilk dəfə olaraq Orta Asiyada istefa mədəniyyətini Qazaxıstan prezidenti Nursultan Nazarbayev ortaya qoydu. Bununla da ölkədə yeni siyasi ab-hava yaratdı. İkinci tərəfdən, Nazarbayevdən sonra Tokayev kimi təcrübəli diplomatın prezident seçilməsi həm də Nazarbayevin siyasi kursunun davam edəcəyini göstərir. Tokayev özü də bunu seçkilərdən öncə bir neçə dəfə bəyan edib. Qeyd etdiyim kimi, əsas məqsəd dinc və sakit keçidin baş verməsi idi".

Politoloq Qazaxıstanın xarici siyasətində hər hansı dəyişikliyin olmasını gözləmir: "Yeni dönəmdə Qazaxıstanın xarici siyasətində hansısa ciddi dəyişiklik gözləmirəm. Nazarbayevin də əsas hədəfi müstəqilliyin qorunub saxlanması idi. Ən mühüm də odur ki, istefa versə də, Nazarbayev hazırda dövlətdə mühüm sahələrə nəzarət edə bilir. Bir qayda olaraq bizdə demokratiya dedikdə çox həyəcanla bəzi şeylərin anında baş verməsini istəyirik. Qərbi Avropa demokratiyasını örnək götürürük. Amma unutmamaq lazımdır ki, Avropa demokratiyası da bugünkü vəziyyətinə birdən-birə gəlməyib, uzun zaman lazım olub. Burada ən önəmli məsələ bu cür keçid prosesini daha az zərər və itki-lərlə keçmək, dövlətə və millətə zərər vermədən baş verməsidir. Düşünürəm ki, Qazaxıstan hələlik bunun öhdəsindən gəlir".

□ **Konan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Stoltenberq: "Rusiya NATO üçün əsas təhlükədir"

NATO-nun baş katibi Yens Stoltenberq Rusiyayı hərbi blok üçün əsas təhlükə adlandırır.

"Trend" in məlumatına görə, bu fikri o, Serbiyanın "Siyasət" qəzetinə müsahibəsi zamanı səsləndirib.

Baş katib deyib: "Danılmazdır ki, uzun illərdir təhlükəsizlik sahəsində gözlənilməz vəziyyətlərlə qarşı-qarşıya dayanmışıq. Bunlar Rusiyanın daha aqressiv siyasəti, kibertəhlükəsizlik, hibrid təhlükələr, Yaxın Şərqlə Şimali Afrikada qeyri-sabitlik və davam edən terror təhlükəsidir".

Azərbaycanda sənədsiz evlər məsələsi uzun illərdir müzakirə mövzudur. Artıq sənədi olmayan tikililərin sənədləşdirilməsi üçün ciddi işlər görülməyə başlayıb. Bununla bağlı komissiya da yaradılıb.

Bu barədə hələ cari ilin mayında Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin (BŞİH) başçısı Eldar Əzizov məlumat vermişdi. Sitat: "Cənab Prezident məni şəxsən çağırıb və yerlərdə mütəmadi görüşlər keçirməyi tapşırıb. 10 il, 20 il, 30 il yaşadığı evi rəsmiləşdirə bilməyən sakinlər var. Hazırda məsələ ilə bağlı yaradılmış komissiya çalışır. Prezident İham Əliyev tərəfindən sənəd hazırlanır. Əminəm ki, sənədsiz evlər məsələsi bütün ölkə üzrə birdəfəlik öz həllini tapacaq".

Qeyd edək ki, 90-cı illərdən indiyədək Bakı və Abşeronda sənədləşmə aparılmadan tikilən fərdi evlərin sayı bəzi məlumatlara görə, 700 mindən yuxarıdır. Bundan əlavə, Bakı kəndlərində sovet dövründən tikilmiş evlərin çoxunun da "kupça"sı yoxdur.

BŞİH-in mətbuat xidmətinin rəhbəri İsrafil Kərimov bu işlərin yekunlaşacağını deyir: "İşlər davam edir. Yekun nəticə hələ ki məlum deyil. Ortada meyarlar var. Hansılar qeydə alınacaq, hansılar yox, müəyyənləşməlidir. Bu baxımdan dəqiq

Sənədsiz evlərə "kupça" verilməsi ilə bağlı işlər yekunlaşır

İsrafil Kərimov: "Sentyabra qədər komissiyanın işlərinin yekunlaşacağı gözlənilir"

məlumat verə bilmirəm. Komissiyanın, qurumların işləri ilə bağlı hansı məlumat olacaqsa, sizlərə çatdırılacaq. Sentyabra qədər komissiyanın işlərinin yekunlaşacağı gözlənilir. İşlər həddindən artıq çoxdur. Orada Neft Şirkətinin, Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin nümayəndələri var. Çoxmərtəbəli tikililərlə bağlı böyük işlər gedir. Fərdi yaşayış evləri ilə bağlı işlər çoxdur. Çünki bu tipli evlərin sayı həddindən artıqdır, eyni zamanda parametrlər mövcud-

dur. Ona görə işlər uzanır. Yüksək gərginlikli elektrik xətləri altında tikilən evlər var. Həmçinin kommunikasiya xətlərinin üstündə tikilən evlər də mövcuddur. Neft kəmərləri zonasında da evlər tikilib. Suallar çoxdur. İşlər bitəndən sonra bu sualları cavabları tapılacaq. Birbaşa Neft Şirkətinin inzibati ərazisinə düşən evlər də var. Bütün bunlara görə araşdırmalar çox vaxt aparılır. İlk nəticələr olanda məlumat verəcəyik".

□ **Cavanşir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

"Sən Həzrət Abbas, bir manat ver" - dilənçiliyi iş yerinə çevirənlər

Şəhərdə qocasından uşağına qədər hər yaşda dilənənlərin arxasında şəbəkə dayanır; onların arasında Zəhranı qaçıran qaraçılar və firıldaqçılar da az deyil...

... "Sən həzrət Abbas, bir manat ver", "Allah yolunda çörək pulu ver"... Bu və oxşar imdad, fəryad, çağırışlarla tez-tez qarşılaşırıq. Elə gün olmaz ki, rastımıza dilənçilər çıxmasınlar. Onların arasında qocasından uşağına qədər hər yaşda insan görmək olar.

Şəhərin həm mərkəzi küçələrində, həm metrostansiyaların qarşısında, bazarlarda dilənçilərlə üzleşirik. Son illərdə isə ictimai nəqliyyatda sayları azalıb.

Əvvəlki qədər metro vaqonlarına, avtobuslara minmirdilər. Bu günlərdə balaca Zəhranın qaçırılıb dilənçiliyə cəlb edilməsi bizi bu mövzuda reportaj hazırlamağa vadar elədi.

Yeri gəlmişkən, 2016-cı ildə də Bakının Əhmədli qəsəbəsində itkin düşən 10 yaşlı Abbasov Amil tapılarkən dilənçiliyə cəlb edildiyi üzə çıxmışdı. Anası isə demişdi ki, uşaq oynayarkən yanında 4 uşaq olan qaraçı qadın onu çağırıb və bütün günü soyuqda dilənçidir.

Kiçik bir reytdə zamanı metronun "Neftçilər" stansiyası ətrafında, "8-ci kilometr" bazarı içində dilənçiləri gördük.

Amma onlar bəzi saxta karlardan fərqli olaraq, əmək qabiliyyətini itirmiş, yaşlı, məddi dəstəyə ehtiyacı olanlar idi.

Özlərinin dediyi kimi, dilənən qaraçıların ucbatından heç qıq dilənçilərə cəmiyyətin inamı itib. İnsanlar düşünür ki, ehtiyacı olmayan adamlar dilənirlər. Çünki bəziləri yalandan yerə uzanıb, özünü şikəst kimi təqdim edir, vətəndaşların hissələrini istismar edirlər.

Bu zaman bu mənzerəni görənlərin ürəyi parçalanır, onlara yazığı gəlir və cibindən

qəpik-quruş çıxarıb verirlər. Axşam saatlarında isə belələri rahatca ayağa qalxıb, qamətini dikəldib cibi dolu evə yollanırlar. Bir növ dilənməyi peşəyə, gündəlik iş yerinə çeviriblər.

Onların arasında Zəhranı qaçırmış qaraçı millətindən olan da az deyil. Amma indi çoxları onları qovur, pul vermir. Əvvəllər qaraçılar daha çox fala baxmaqla məşğul idilər.

Əksər hallarda cavanları tora salırdılar. Parklarda, bulvarda gəzişən cütlüklərə bir-iki çəkici söz atıb maqnit kimi özlərinə çəkirdilər, sonrası da məlumdur. İndi fala baxmaq dəbdən düşüb, di gəl, dilənçilik davam edir.

Hələ, işiqforda gözlədiyiniz vaxt maşının pəncərəsinin qucağında uşaq olan dilənçi tərəfindən döyülməsi, şəhər gəzintisinə çıxanda "sən o qəşəng qızın canı..." yalvarışları ilə pul istəyən dilənçilər rastımıza çıxırlar.

Bəzən pul istəməzlər, maşının şüşəsini silmək istəyərlər, ya da salfet satarlar. Bunları sosioloqlar "mədəni dilənçilik" adlandırırlar.

Onların hərəkətlərində konkret cinayət tərkibli əməl olmadığı üçün qaraçıları dilənçilik etdiyinə görə həbs etmək, cəza vermək də mümkün deyil.

Bəzi iddialara görə, dilən-

nən qaraçıların qucağında körpələrin həmişə yatmış vəziyyətdə olmasının sirri onlara hansısa maddələri içirmələri-dir.

Əks halda, uşağı olan hər kəs təsdiqləyər ki, körpə uşağın qışın sazağında, yayın boğanağında sakitcə durması, ağlamaması mümkün deyil.

Söhbətələdiyimiz dilənçilərdən birinin sözlərinə görə, heç kimi yoxdur, bir daxmada yaşayır. O, günə 5-8 manat, bəzən 10-12 manat arası yığır. Deyir ki, camaat əsl dilənçi ilə saxtakarının fərqi bilir.

Onların insan oğurluğu ilə məşğul olduğunu deyənlər də var. Kimsəsiz, köməksiz insanları oğurlayıb, dilənçiyə məcbur edirlər. Bu insanların arasında azyaşlılarla yanaşı, əlillər, qocalar da olur.

Dilənçiliklə məşğul olmaq inzibati xətdir. İnzibati Xətlər Məcəlləsinin avaralıqla məşğulolma adlı 307-1-ci maddəsi mövcuddur. Dilənçiliklə məşğul olan şəxslər bəzində protokol tərtib olunur və 20-25 manata qədər cərimə müəyyən olunur.

Əgər dilənçiliklə məşğul olan şəxs öz yetkinlik yaşına çatmayan övladını da bu işə cəlb edirsə, 10-15 manata qədər əlavə cərimə tətbiq edilir. Bu kifayət etmədikdə isə şəxs bəzində 15 günədək inzibati həbs seçilə bilər.

Bildirək ki, 2018-ci ildə yetkinlik yaşına çatmayanların işləri üzrə müfəttişlikdə 3000 nəfər qeydiyyatdadır.

Bunlardan 458 nəfəri qız, 2542 nəfəri oğlandır. Dövlət Statistika Komitəsinin yaydığı xəbərə görə, onlardan 450 nəfəri dilənçilik edənlər olub.

Bir müddət əvvəl deputat Çingiz Qənizadə parlament komitələrinin birgə iclasında demişdi ki, dilənçilər daha çox qaraçılar tərəfindən fiziki istismara cəlb olunurlar: "Bakı-

mız da ölkəmiz kimi gündən-günə gözəlləşir, abadlaşır. Odu ki, küçə uşaqları, dilənçilər gözəlləşən Bakımızın ruhuna uyğun deyil. Onları küçələrimizdə görmək adama ağır gəlir və bu məsələ aidiyyəti orqanların diqqətində olmalıdır".

Sosioloq Əhməd Qəşəmoglunun sfera.az-a dediyinə görə, uşaqları dilənçiliyə cəlb edən şəbəkənin arxasında zəngin adamlar dayanır:

"Uşaqları dilənçiliyə cəlb edənlər şəbəkəsi ölkədə bir qədər xaoslu vəziyyət yaranan kimi güclənir. Bu xaoslu vəziyyət isə müharibədən qabaq, müharibə dövrü və ondan sonra, şəhər böyüyəndə yaranır.

İndi hərə özünə bir cürə mafioz şəbəkəsi yaradır. Biri çadır mərasimi, digəri şadlıq evləri, başqaları da quldur dəstələri yaratmaqla belə çirkin işlərə girişirlər. Uşaqları dilənçiliyə cəlb edən şəbəkənin də, görünür, nəsillikcə dilənçiliklə hansısa bir bağlılığı var".

Dünyada isə dilənçilik həssasına varlananlar olub. Xüsusən Dubaya gələn dilənçilər fantastik məbləğdə gəlir əldə edirlər.

Xatırladaq ki, bu il Beynəlxalq Əmək Təşkilatının (BƏT) hesabatında dünyada hər 5 uşaqdan birinin dilənçilik həddində yaşadığı qeyd olunub.

Dünyada bütün uşaqların üçdə bir hissəsindən bir qədər çoxu (35 faiz) sosial müavinətlərlə əhatə edilib. Lakin bu göstərici çox geniş intervalda (Avropada və Mərkəzi Asiyada 87 faizdən Afrikada 16 faizə qədər) dəyişir.

ABŞ-da uşaqların 66 faizi, Asiyada isə cəmi 28 faizi müavinət alır. 108 ölkədən 72-də uşaqları sosial baxımdan dəstəkləmək üçün heç bir tədbir görülmür.

□ **Emil SALAMOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

İşğalçı Ermənistan danışıqlara zərbə vuran növbəti təxribatçı addımını atıb. Belə ki, iyunun 9-da cəbhənin Tərtər rayonu istiqamətində düşmən tərəfindən açılan atəş nəticəsində Azərbaycan ordusunun hərbi qulluqçusu Xəlilov Elşən Vüqar oğlu şəhid olub. Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin rəsmi məlumatında bildirilir.

Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi də həlak olan hərbi qulluqçu ilə bağlı açıqlama yayıb. Bildirilir ki, Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin vasitəçiliyi ilə qarşıdan gələn növbəti görüşü ərəfəsində Ermənistanda müharibə tərəfdarları və onların himayədarlarının məqsədyönlü şəkildə törətdiyi növbəti qanlı əməl münaqişənin həlli üzrə aparılan danışıqları məhv etmək və bölgədə gərginliyi artırmağa xidmət edir. "Vurğulayırıq ki, bu ssenarinin həyata keçirilməsinin tam məsuliyyəti Ermənistan və bu ölkənin rəhbərliyi üzərindədir" - açıqlamada bəyan olunur.

Adətən düşmən tərəf təmas xəttində baş verənlərə görə məsuliyyəti qondarma rejimin üzərinə atırdısa, bu dəfə fərqli taktika seçildi. Belə ki, Ermənistanın müdafiə naziri David Tonoyan 19 yaşlı azərbaycanlı hərbiçini qətlə yetirən hərbi qulluqçulara ali hərbi mükafatlar təqdim edib, həmçinin əsgərimizin məhz onun əmri ilə vurulduğunu açıqlayıb. Bu barədə məlumatı Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Artsrun Ovanisyan öz facebook səhifəsində yazıb (Modern.az).

Bu açıqlama ilə faktiki olaraq Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyi dünən cəbhənin Tərtər istiqamətində şəhid olan əsgər Xəlilov Elşən Vüqar oğlunun ölümünə görə məsuliyyəti rəsmən öz üzərinə götürmüş olub. Təsədüfi deyil ki, əsgərimizin ölümündən sonra işğal altındakı torpaqlarda yaradılmış qondarma rejimin "müdafiə nazirliyi" bu insidentlə bağlı məlumatları elan etmişdi. İrəvan və Xankəndindən səslənən xəbərlər arasında olan ziddiyyət isə ayrı bir analizə mövzudur. Hərbiçimizin ölümünə görə məsuliyyəti üzərinə götürməklə Paşinyan hakimiyyəti cəbhədə situasiyanın gərginləşməsinə hədəf seçib. Bu, həm də cəbhədə 6 aydan çox davam edən nisbi sakinlik dövrü-

nün sonra yetməsi deməkdir. Düşənbə görüşündən sonra Paşinyan etiraf etmişdi ki, uzun illər boyu ilk dəfədir cəbhə boyu sakinlik hökm sürür. Ancaq sakinliyi yenə də düşmən pozdu - özünün təxribatçı addımları ilə.

Sankt-Peteburqdakı iqtisadi forumda Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan da iştirak edib. O, prezidentlərin iştirak etdiyi panelə qatıldıqdan sonra mətbuat konfransı keçirib. Axar.az xəbər verir ki, bu sözləri politoloq Elxan Şahinoğlu qeyd edib. O bildirib ki, Paşinyan azərbaycanlı jurnalistlərdən birinin sualına cavab olaraq ağzına gələni danışıb: "Əvvəlcə deyib ki, yüz illərlə öz torpaqlarında yaşayan ermənilər bu torpaqları işğal edə bilməzdilər. Paşinyan sonra keçib futbolçu Mxitaryanın Bakıya gəlməsinə, Bakıda Mxitaryan formasında gəzən azarkeşin polis tərəfindən "saxlanılmasına" və "Turan" agentliyinin əməkdaşının İrəvana rahat səfər etməsinə...

Paşinyanın bu dediklərinin hamısının arqumentləşdirilmiş cavabını vermək olardı. Çox axtardım, bizim agentlik və ya televiziya əməkdaşlarından Paşinyana verilən suala və cavaba rast gəlmədim. Halbuki Paşinyana sual verən jurnalistimiz, heç olmasa, Ermənistanın baş nazirinin cavabının ilk cümləsinə bu şəkildə yerindən replika verməliydi: "Nə vaxtdan Şuşa, Kelbəcər, Ağdam və digər işğal altındakı ərazilər ermənilərin olub, məgər orada yüz illərlə ermənilər yaşayıb, bəs hanı orada yüz illərlə yaşayan azərbaycanlılar?" Politoloq vurğulayıb ki, informasiya müharibəsinə hər zaman hazırlik tələb olunur.

N.Paşinyanın bu mövqeyi bir daha təsdiqləyir ki, Ermənistan hakimiyyəti danışıqlarda pozitiv nəticələrin əldə olunmasında maraqlı deyil. Əslində Şuşada rəqs edəndən sonra Paşinyanla danışıqların heç bir mənasının qalmadığı rəyi yaranıb. İndiki situasiya, son on gündə iki hərbiçimizin şəhid olması isə danışıqlara yer qoymur, əksinə, savaşa riski kifayət qədər yüksəkdir.

Vaşinqton görüşü ərəfəsində düşmənin yeni təxribatı

Ermənistanın müdafiə naziri Qarabağda törədilən alçaq əməlin məsuliyyətini öz üzərinə götürdü, cani əsgərlərini mükafatlandırdı - cavabımız nə olacaq? Politoloqlar vəziyyətdən çıxış yolu təklif edir...

Ancaq hələ ki Minsk Qrupu baş verənlərə görə mövqeyini açıqlamayıb. Belə görünür ki, onlar daha çox Ermənistanın maraqlarından çıxış edirlər. Əslində Qarabağda "futbol çempionatı" adlı yarışın keçirilməsindən, həmçinin Ağdamda düşmən ordunun hərbi təlimlərə başlamasından sonrakı sükutun məntiqi nəticəsidir bu itkilər. Beynəlxalq qurumlar erməni heyasızlığına reaksiya vermədiyi üçün düşmən daha da quduzlaşır.

Politoloq Məhəmməd Əsədullazadə hesab edir ki, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin ölkəmizə son səfəri danışıqlara zərbə vurub: "Həmsədrlərin səfəri rəsmi Bakıya danışıqlarda Paşinyanın təklif etdiyi erməni separatçıların tərəfi kimi qatılmasının zəruriliyini qəbul etməkdir. Artıq rəsmi İrəvan danışıqlarda Qarabağdakı separatçıların tərəfi olmasını açıq qəbərdir və bunsuz problemin həlli olunmayacağını qeyd edir. Minsk Qrupunun həmsədrləri də Paşinyanın bu təklifi ilə razılaşıb. Əsasən Moskva və Paris bu qərarı dəstəkləyir".

Ekspert hesab edir ki, Paşinyan bu planla danışıqları manipulyasiya edir: "O, yaxşı bilir ki, Azərbaycan buna getməyəcək. Qeyd edim ki, separatçıların danışıqlarda iştirakı mümkün deyil. Artıq danışıqları Paşinyan iqtidarı sabotaj edir. Moskva da proseslərdə Ermənistanın yanındadır. Məhz separatçıların danışıqlarda tərəfi olmaları Lavrova məxsus-

dur. Moskva çalışır ki, Azərbaycana bu yolla təzyiq etsin. Buna baxmayaraq, rəsmi Bakı Qərblə, xüsusilə Vaşinqtonla intensiv danışıqlar aparmalıdır".

M.Əsədullazadə hesab edir ki, Türkiyə ilə Azərbaycan arasında davam edən "Sarsılmaz qardaşlıq" taktiki-döyüş atışlı təliminin keçirilməsi, bundan əlavə, mütəmadi hərbi təlimlər münaqişə ətrafında müəyyən dəyişikliyə xidmət etməlidir: "Danışıqlarda hərbi ritorika üstünlük təşkil etməlidir". Ekspertin fikrincə, maraqlı tərəf olaraq Qarabağda yeni formalaşan erməni icması ilə Azərbaycan icması arasında dialoq baş tuta bilər: "Hazırkı məqamda isə Xankəndində Köçəryan və Sərkisyana bağlı terrorçu qrupların icma kimi fəaliyyəti qanunsuzdur. Paşinyan çalışır ki, gələn il qondarma seçkilərdə öz adını icma başçısı seçdirsin və onun buyuruqları burada keçərliliyi olsun. Ermənistanla gəzəş limitini bitir və biz getdikcə aprel uğurunun diplomatiyada təsirini azalda bilərik. Ona görə də biz müdafiə deyil, hücum taktikası ilə irəliləməliyik".

Politoloq Tofiq Abbasov isə "Yeni Müsavat"a dedi ki, baş verənlər İrəvanın sülh prosesinin tabutuna sonuncu mırxın çalınması anlamına gəlir: "Onlara sülh lazım deyil və təsadüfən Tonoyan iddia edir ki, yeni strategiyani "yeni müharibə və yeni torpaq qazancı" düsturunu əsaslandırmaq vaxtı çatıb. Bu, əslində Azərbaycanca

müharibə elan olunması deməkdir və rəsmi Bakı artıq həm Minsk Qrupuna sərt xəbərdarlıq etməli və Ermənistan qoşunlarının Azərbaycandakı mövqələrinə zərbə endirməlidir. Əks təqdirdə, itirən Azərbaycan olacaq. Söhbət tək imic itkilərindən getmir. Vəziyyət elə həddə dirənib ki, sülh prosesini işləmir və iflasa uğrayıb. Odu ki, işğalçı və həmsədrlərdən mərhəmət gözləmək bütün gözləntiləri alt-üst edəcək".

Politoloq konkret mövqeyə ortaya qoyulmasını zəruri sayır: "Vəziyyətdən ən yaxşı çıxış yolu rəsmi Bakının BMT baş katibi Quterreşə müraciət etməkdən sonra Ermənistanı sülhə vadar etmək əməliyyatına başlamaqdan ibarətdir. Zənn edirəm ki, belə gediş ən münaşib və işğalçıya ibrət verə biləcək gedişdir".

Bu arada müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov "Sarsılmaz qardaşlıq-2019" birgə döyüş atışlı taktiki təlimini izləmək məqsədilə Naxçıvan şəhərinə gedib. Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidməti məlumat yayıb. Xəbər verdiyimiz kimi, iyunun 7-də Naxçıvanda "Sarsılmaz qardaşlıq-2019" Azərbaycan-Türkiyə birgə döyüş atışlı taktiki təlimi başlayıb. Bu təlimlər isə düşmən tərəfdə ciddi ajiotaja səbəb olmuşdu. Lakin çox maraqlıdır, Ermənistan Naxçıvandakı təlimlərlə bağlı xofun yaşadığı bir məqamda Qarabağ cəbhəsində

davamlı təxribatlara əl atıldı. Güman etmək olar ki, bununla hakimiyyət xalqın narahatlığını aradan qaldırmaq və özünün "güclü" olduğunu nümayiş etdirmək istəyib. Ancaq şübhə yoxdur ki, düşməne adekvat cavab veriləcək. Bu zaman isə Naxçıvan istiqamətindən də düşməne sarsıdıcı zərbənin vurulacağı istisna deyil. Hər halda, ötən ilin Günnüt əməliyyatı təcrübəsi var.

Naxçıvanda keçirilən təlimin ssenarisinə əsasən Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun və Naxçıvan Muxtar Respublikasının güc strukturlarının, eləcə də Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin bölmələri "Həyəcan" signalı ilə qaldırılaraq təlim rayonuna çıxarılıb. Təlimə 5000 nəfərədək şəxsi heyət, 200-dən artıq tank və digər zirehli texnika, 180-ə yaxın müxtəlif çaplı raket və artilleriya qurğusu, yaylın atəşli reaktiv sistemləri və minaatan, 21 ədəd təyyarə, helikopter, pilotsuz uçuş aparatı və silahlanmaya yeni daxil edilmiş müxtəlif növ müasir silah və texnika nümunələri cəlb olunub. Təlimin məqsədi qərargahların müştərek döyüş əməliyyatları planlarının hazırlanması, şəxsi heyətin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması və birgə tapşırıqları icra etmək vərdişlərinin inkişaf etdirilməsi ilə Azərbaycan və Türkiyə hərbi bölmələrinin qarşılıqlı fəaliyyətinin koordinasiyasına nail olmaqdır. Təlimlər iyunun 11-də başa çatacaq.

Moldovada siyasi böhran hər kəçən gün daha da dərinləşir. Qeyd edək ki, fevralda bu ölkədə keçirilən seçkilərdən sonra hökumət qurmaq mümkün olmayıb. Hökumət qurmaq üçün təyin olunan vaxt iyunun 7-də başa çatıb. Lakin bir gün sonra sosialistlər və ACUM bloku hökumət qurmaqda razılaşmalar da, bu dəfə Konstitusiyaya Məhkəməsi təyin olunan vaxtın 7 iyunda başa çatdığını əsas götürərək ölkə prezidentini parlamenti buraxmağa çağırıb.

Daha sonra isə Konstitusiyaya Məhkəməsi prezident İqor Dodonu məhkəmə qərarını icra etmədiyini əsas götürərək vəzifədən azad edib. Bundan sonra sabiq baş nazir Pavel Filip müvəqqəti olaraq ölkə prezidenti təyin olunub, eyni zamanda 3 ay ərzində yeni seçkilərin keçirilməsi qərarlaşdırılıb.

Ancaq indi demokratlarla sosialistlər və avropayönlü ACUM arasında gərginlik daha da dərinləşib. İyunun 10-da parlamente gələn deputatları polis qüvvələri içəri buraxmayıb. Hazırda Avropa Birliyi və ABŞ siyasi qüvvələri anlaşmağa çağırıb. AB isə 8 iyun koalisiyasını dəstəkləyib.

Moldova prezidenti İqor Dodon istefaya getməyəcək.

APA-nın xəbərinə görə, bu barədə İ.Dodon parlamentdə keçirilən brifinq zamanı bəyan edib.

"Demokratlar Partiyası hakimiyyəti sülh yolu ilə əldən vermək istəmir, baxmayaraq ki, parlament çoxluğu və hökumət bizim tərəfdaşlarımız, həmçinin Avropa İttifaqı, ABŞ və Rusiya tərəfindən tanınıb. Sabiq hakimiyyətin əsas məqsədi parlament tərəfindən qəbul edilən qanunları imzalayan prezidentini aradan qaldırmaqdır. Prezident olmayacağı təq-

dirdə, bu qanunlara imzaları baş nazir səlahiyyətlərini icra edən Pavel Filip atacaq", - deyərək İqor Dodon bildirdi.

Onun sözlərinə görə, rəqibləri 3 ssenari üzərində işləyir: "Birinci variant - mənə həbs etmək cəhdləri. Bunu Baş Prokurorluqda mənə qarşı ifadə verənlər edir. Amma burada bir problem var - prezidentin toxunulmazlığını parlament səslərinin üçdə ikisi ilə ləğv edə bilər".

O bildirib ki, ikinci ssenari prezidenti istefaya məcbur etmək üçün ailəsinə qarşı hədə-qorxunun tətbiq edilməsidir. "Üçüncü variant isə mənə qarşı sui-qəsdidir. Kimlərlə iş gördüyümü bildiyimə görə bu variantı da nəzərə alıram. Lakin biz təslim olmayacağıq və sona kimi gedəcəyik", - deyərək İ.Dodon vurğulayıb.

Siyasi şərhçi Şahin Cəfəri "Yeni Müsavat"a açıqlamasında Moldovada siyasi böhranın seçkilərdən sonra gözənlidiyini bildirdi. Ekspertin sözlərinə görə, seçkilərdə əsas çoxluğu qazanan siyasi qüvvələr arasında dərin böhran olub, bu isə koalisiyaya mane olan əsas məsələ idi: "Moldovada 24 fevral parlament seçkilərindən əvvəl də, nəticələr məlum olduqdan sonra da hamıya aydın idi ki, yeni hökuməti formalaşdırmaq çox çətin olacaq. Seçkilərdən öncə mübarizənin 3 siyasi qüvvə arasında gedəcəyi və onlardan heç birinin təkbaşına çoxluq əldə edə bilməyəcəyi belli idi. Nəticələrə əsasən 101 yerdən ibarət parlamentdə prezident İqor Dodonun Sosialistlər Partiyası 35, iqtidardakı Demokrat Partiyası 30, Həmrəylik və Hərəkət Partiyası ilə Ləyaqət və Həqiqət Platforması Partiyasının yaratdığı ACUM (İndi) bloku isə 26 mandat əldə etdi. Moldova siyasətinin özəlliklərini bilməyənlər ilk baxışdan düşünə bilərdi ki, proqramları və vizyonları oxşar olan 2 qərbyönlü qüvvə - demokratlar və ACUM-un koalisiya yaradıb, ölkəni idarə etməsində problem olmamalıdır. Lakin buna mane olan çox ciddi problemlər var, bu partiyalar təkcə eyni elektoral meydançada mübarizə

aparan rəqiblər deyil, həm də aralarında kəskin antoqonizm mövcuddur. ACUM liderləri Maya Sandu və Andre Nestase demokratların lideri Vlad Plaxotnyuku oğru, korrsioner, quldur adlandırırlar və onu ölkədəki bütün bələlərin baskarı sayırlar. Plaxotnyuk doğrudan da məsum deyil, onun adı bir çox qalmaqalda, o cümlədən 2013-2014-cü illərdə baş vermiş "əsrin oğurluğu"nda hallanır. Xatırladım ki, həmin şok olay zamanı Moldovanın 3 bankından ("Banca de Economii", "Unibank" və "Banca Sociala") 1 milyard dollar vəsait

qeyri-mümkün etdi. Qanuna əsasən seçkilərdən sonra 3 ay ərzində hökumət qurulmasa, erkən seçkilərə gedilir. Konstitusiyaya Məhkəməsi bu müddətin iyunun 7-də bitdiyini elan etdi və prezidentə tapşırırdı ki, yeni seçkilərin vaxtını elan etsin. Hadisələr də bundan sonra başladı, ertəsi gün sosialistlər və ACUM qəflətən yeni hökumətin tərkibini razılaşdırdılar. Baş nazir vəzifəsinə ACUM blokunun liderlərindən olan Maya Sandu, parlament sədrliyinə isə sosialistlərin nümayəndəsi Zinaida Qreçanaya seçildi. Bu, strateji deyil, taktiki anlaşmadır. Tərəfləri birləşdi-

aydın deyil. Ölkədə real güc hələ ki Plaxotnyukun əlindədir, polis də məhz P.Filip hökumətinə tabe olacağını açıqlayıb. Sandu hökuməti isə bütün dövlət məmurlarını yeni hökuməti tanımağa çağırıb. Maraqlı nüans budur ki, Rusiya və Avropa Birliyi Sandu hökumətini tanıdıqlarını bəyan ediblər, ABŞ isə bir qədər qeyri-müəyyən mövqə ortaya qoyaraq tərəfləri dialoqa çağırıb. ACUM və sosialistləri bir araya gətirən amilin ortaq düşməni Plaxotnyuk olduğunu qeyd etdik, AB və Rusiyanı da məhz bu faktor birləşdirir. Plaxotnyuk haqqında Rusiyada cinayət işləri açılıb. AB isə Kişinyovda mer

Moldova dalandan çıxma biləcəkmiz...

Şahin Cəfəri: "İki hökumət var və onlardan hansının konstitusion olduğu aydın deyil"

seçkilərinin nəticələri ləğv olunduqdan sonra Moldovaya 100 milyon avro məbləğində makromaliyyə yardımı ayrılması barədə qərarını təxirə salıb. Bu, faktiki olaraq oliqarx hakimiyyətə sanksiya idi. Moldovanın hər hansı rəsmi vəzifə tutmayan, şübhəli reputasiyaya malik oliqarx tərəfindən idarə olunması Qərbdə çoxdan narahatlıq doğurur, baxmayaraq ki, Plaxotnyuk qərbyönlüdür və ölkəni Rusiyadan uzaqlaşdırmaq üçün var gücü ilə çalışır. Avropa Şurasının baş katibi Torbyorn Yaqland hələ 2015-ci ildə "The New York Times"da dərc olunan məqaləsində Moldovani "oliqarxlar tərəfindən ələ keçirilmiş dövlət" kimi xarakterizə etmiş və dövləti vətəndaşlara qaytarmanın zərurliyini vurğulamışdı. Ona görə də hazırda Avropa dövləti vətəndaşlara qaytarmağı vəd edən koalisiyanı dəstəkləyir. Rusiya üçün isə hazırkı mərhələdə sosialistlərin təmsil olunduğu və Plaxotnyuku əzməyi vəd edən istənilən hökumət sərfəlidir. Bu səbəblə, Moskva avrointeqrasiyadan imtina şərtini qoymadı və sosialistləri öz simalarını bir qədər itirmək bahasına da olsa, ACUM ilə razılığa gəlməyə vadar etdi. Hələ ki siyasi böhran dərinləşməkdədir və ölkənin bu dalan vəziyyətdən necə çıxacağı məlum deyil. Beynəlxalq dəstək yeni hökumətin tərəfindədir və bu, şübhəsiz ki, çox önəmli amildir. Demokratların isə ölkə daxilində mövqeləri güclüdür. Düynü yalnız erkən seçki çözü bilər, amma əsas məsələ budur ki, ölkə erkən seçkilərə hansı hakimiyyətlə gedəcək. Dava həm də bunun üstündədir".

çıxarılaraq ofşorlara köçürülüb və orada "buxarlanıb". Oğurlanan məbləğ Moldova kimi yoxsul ölkə üçün çox böyük idi və Ümumi Daxili Məhsulun 12%-ni təşkil edirdi. 2018-ci ilin iyununda Kişinyov meri vəzifəsinə keçirilən seçkilərin nəticələrinin məhkəmə tərəfindən ləğv olunması isə Plaxotnyuka nifrəti daha da artırdı. Mer seçkilərində "Ləyaqət və Həqiqət Platforması"nın lideri Andrey Nestase qalib gəlmişdi. Parlament seçkiləri öncəsi bu qələbənin müxalifəti gücləndirəcəyini düşünən, eləcə də paytaxtı əldən vermək istəməyən oliqarx nəticələri ləğv etdirdi".

Ş.Cəfəri deyir ki, bu kimi səbəblərə görə, qərbyönlü partiyalar arasında blok ehtimalı xeyli dərəcədə aşağı olub: "ACUM liderləri hələ seçkilərdən əvvəl bəyan etdilər ki, DP ilə koalisiyaya getməyəcəklər. İki yol qalırdı, ya DP-SP, ya da ACUM-SP koalisiyası. Lakin Rusiyaya yaxın sosialistlərlə digərləri arasında ideoloji antoqonizm və vizyon fərqi bu qüvvələrin masaya oturub anlaşmasını və birgə program sənədi hazırlamasını

rən yeganə meyar ortaq düşməne qarşı mübarizədir. Şübhə yoxdur ki, onların əsas məqsədi hakimiyyət rıçaqlarını Plaxotnyukun əlindən almaqdır. Lakin Konstitusiyaya Məhkəməsi SP-ACUM koalisiyasını və yeni təyinatları qanunsuz elan edərək Konstitusiyayı pozduğu arqumenti ilə prezident Dodonu vəzifədən kənarlaşdırdı və onun səlahiyyətlərini icrasını DP hökumətinin baş naziri Pavel Filipə verdi. P.Filip sentyabrın 6-da yeni seçkilərin keçirilməsinə dair fərman imzaladı. Parlament koalisiyası isə öz növbəsində bu qərarı qanunsuz saydı və BMT-yə müraciət etdi. Onlar bildirirlər ki, KM hakimləri Plaxotnyukun adamlarıdır və bu orqanın qərarları oliqarxın maraqlarına xidmət etdiyi üçün legitim deyil".

Neticədə hazırda ölkədə hüquqi kollaps yarandığını deyən ekspertin fikrincə, hazırda yaranmış vəziyyəti çözmək yeganə yol erkən seçkilərdir, amma bütün siyasi qüvvələrin buna razılaşacağı hələ dəqiq deyil: "İki hökumət var və onlardan hansının konstitusion olduğu

İran XİN yerli şirkətin Şuşada məscid bərpası ilə məşğul olacağından xəbərsizdir

İran "Part Saman Cahan" adlı yerli şirkətin Şuşa şəhərindəki "Gövhərağa" məscidinin bərpası işləri ilə məşğul olacağından məlumatsızdır.

Bu barədə APA-nın İran bürosuna açıqlamasında İranın Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Abbas Musəvi deyib. "Bizdə "Gövhərağa" məscidinin bərpa işlərinin İran şirkəti tərəfindən həyata keçiriləcəyinə dair məlumat yoxdur", - deyərək XİN rəsmisi bildirdi.

APA-nın İran bürosunun araşdırmasına əsasən şirkətin rəhbəri kimi adı çəkilən Səid Nəhəvəndi Ermənistanda məmarlıq üzrə təhsil alıb.

Qeyd edək ki, Ermənistan mətbuatı Şuşa şəhərində "Gövhərağa" məscidinin bərpa ediləcəyinə, bərpa işlərinin İranın "Part Saman Cahan" şirkəti tərəfindən həyata keçiriləcəyinə dair məlumat yayıb.

Son vaxtlar Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi və bu quruma məxsus "AzTelekom" və "BakTelekom" dövlət operatorlarının inhisarçı mövqeyindən sui-istifadə etməklə özəl provayderləri sıxışdırılmasına dair məlumatlar geniş yayılıb.

Telefon-kabel quyularından özəl provayderlərin istifadəsi məhdudlaşdırılır

Bununla bağlı "Yeni Müsavat" a danışan özəl provayderlərdən birinin nümayəndəsi bildirir ki, özəl provayderlərin binaları kabləşdirilməsinə əngəl yaradılır: "Müraciət edərsən ki, kabləşməyə icazə verilsin, amma vermirlər. Deyirlər, gəl bunu sizin üçün biz edək, çünki siz bizim avadanlıqlardan istifadə edirsiniz. Məcbur qalıb razılaşırsan, sonra şərt qoyurlar interneti mütləq bizdən almalısən. Bu isə elverişli deyil, çünki bu zaman qiymət bahalaşır. Bakıdakı bütün telefon-kabel quyuları "BakTelekom"un əlindədir. Ən müxtəlif yollarla özəl provayderlərin bu quyulardan istifadə edərək kabel çəkməsinə icazə vermirlər. İcazə verəndə də elə yüksək qiymətlər tətbiq edirlər ki, onlarla kabel çəkmək, ümumiyyətlə, sərfəli olmur".

Müsaibimiz deyir ki, son vaxtlar rabitə sistemində mütəxəssislərin çoxu işdən azad edilib, yerinə qeyri-peşəkarlar götürülüb: "Buna görə də yaranan problemləri vaxtında həll etmək mümkün olmur, müraciət edərsən, məlum olur ki, sistemi bilən yoxdur. Telefon üzərindən internet xidməti təklif edən bütün özəl provayderləri sıradan çıxarıblar, faktiki olaraq yalnız "Baktelekom" qalıb. Statistika görə yetirsek, görürük ki, ölkə üzrə ümumi internet istifadəçilərinin sayı azalsa da, "BakTelekom"un müştərilərinin sayı kəskin artıb. Çünki özəl provayderlərə imkan verilmir işləməyə".

"Multimedia" İnformasiya Sistemləri və Texnologiyaları Mərkəzinin direktoru, Azərbaycan İnternet Forumunun prezidenti Osman Gündüz də bildirir ki, "AzTelekom" dövlət operatoru faktiki olaraq "müşəri oğurluğu" ilə məşğuldur: "Son günlər bu dövlət operatoru özəl provayderlərin minlərlə müştərilərini qeyri-qanuni olaraq öz şəbəkələrinə keçirib.

Bu, necə baş verir? Deməli, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi Çindən dövlət vəsaiti hesabına balaca, kiçik tutumlu ONU tipli mini ATS-lər (köməkçi ATS-lər) gətirib. Bu ATS-lər istifadəçilərə daha yaxın ərazilərdə fiber-optik xətt üzərindən quraşdırılır. Yeni hazırda mövcud olan ATS-lərlə müştəri arasında daha bir köməkçi ATS qurulur.

Lakin bundan o tərəfi, yeni müştəriyədək olan məsafə isə

Özəl provayderlər internet bazarından sıxışdırılır-araşdırma

Osman Gündüz: "Bu, faktiki olaraq, müştəri oğurluğudur"

yenə də adi mis kabel üzərində olan, köhnə ADSL texnologiyaya əsasında internet xidməti olacaq. İndiki anda bu, sadəcə, biabırçılıqdır.

Dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin lap çoxdan, qonşularımızın isə artıq 3-4 ildir ki, imtina etdiyi ADSL texnologiyaya ilə internet xidmətinə investisiya yatırmaq indiki anda absurd bir şeydir. Anlamıram ki, indiki anda bu kimin ağılına gəlib. Xatırlayıram ki, sonuncu dəfə 7-8 il bundan öncə BTRİB bu texnologiyadan istifadə edirdi. İzahı, analoqu olmayan bir situasiya ilə qarşı-qarşıyıyıq.

Sual oluna bilər ki, bəs burada "innovasiya" haradadır? Bu yeniliyin "innovasiya" tərəfi ondan ibarətdir ki, bununla özəl provayderlərin müştərisini ələ keçirmək üçün unikal imkan yaranmış olur. Belə ki, yeni ATS-lərdə özəl provayderlərin öz avadanlıqlarını yerləşdirmək imkanı yoxdur. Və ya NRYTN qəsdən bu imkanı yaratmayıb. Xatırladım ki, özəl provayderlər hər ay bir xeyli vəsait ödəməklə öz müştərilərinə xidmət göstərmək üçün köhnə ATS-lərdə avadanlıqlar yerləşdiriblər.

Tətbiq olunan "innovasiyadan" sonra yeni ATS-lərdə belə bir imkandan məhrum olan özəl provayderlərin köhnə ATS-lərdəki avadanlıqlarında "oturan" müştəriləri avtomatik olaraq NRYTN provayderlərinə keçir. Daha doğrusu, keçirilir".

O.Gündüz bildirir ki, ölkədə internetin "topdansatış" ilə məşğul olan əsas provayder "Delta Telekom" dövlət operatorlarına qiymətlərin 70 faiz endirilməsini təklif edib: "Lakin hələ də NRYTN və onun tabeliyində olan, internet bazarın 50 faizinə nəzarət edən dövlət provayderləri "Delta Telekom"un təklifinə cavab verməyib. Bu, o deməkdir ki, dövlət provayderləri qiyməti endirmək istəməzlər. Əksinə, özəl provayderlərin müştərilərini də qeyri-qanuni olaraq özlərinə keçirərək inhisarçılığını gücləndirirlər. Səmimi deyirəm, analoqu olmayan situasiyadır. Əslində tənzimləyici qurumun özü bu tip addımlar atmalı, bazarı liberallaşdırmalı, istehlakçıların hüquqlarını və mənafələrini qorumalıdır.

Nazirlik: "Biz qanunlar əsasında fəaliyyət göstəririk"

Bizdə isə əksinədir, biznes sektorunu liberallaşmaya getmək istəyir, genişzolaqlı internetin xüsusi çəkisini artırmaq istəyir, amma tənzimləyici dövlət qurumu - NRYTN imkan vermir".

Nazirlik daha 5 bölgədə ONU quraşdıracaq
NRYTN-dən qeyd olunan məsələlərlə bağlı "Yeni Müsavat"ın sorğusuna verilən cavabda qeyd edilir ki, "Azərbaycan Respublikasında Telekomunikasiya və İnformasiya Texnologiyalarının inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsinin Tədbirlər Planı"nın icrası ilə əlaqədar "Aztelekom" MMC tərəfindən telekommunikasiya xidməti göstərən tabeli qurumlarının xidməti ərazilərində rabitə infrastrukturunun yenidən qurulması və xidmətin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması layihələr həyata keçirilir: "Bu layihələrin icrası ilə əlaqədar Xaçmaz rayonunda külli miqdarda investisiya qoymaqla yenidənqurma işləri həyata keçirilmiş, köhnə TDM stansiyaları dəyişdirilərək NGN şəbəkə avadanlıqları ilə əvəzlənmiş, abunəçilərə daha ya-

xın məsafədə ONU avadanlığı qoyularaq keyfiyyətli və yüksək sürətli telefon və internet xidmətinin göstərilməsi təmin edilmişdir. Bu səbəbdən mövcud mis kabellər istifadədən çıxarılmış, əvəzinə isə FO kabeli çəkilmişdir. Nəticədə abunəçilərin yenidən abunəçisi olduqları provayderin avadanlıqlarına qoşulması bizdən asılı olmayan səbəblərdən mümkün olmayıb.

Qeyd edək ki, bu barədə vaxtında bütün özəl provayderlərə, o cümlədən yuxarıda qeyd edilən provayderlərə 14.03.2017-ci ildə xəbərdarlıq məktubu göndərilmişdir".

Nazirlik deyir ki, "Aztelekom" MMC dövlət provayderi olaraq öz fəaliyyətində "Telekommunikasiya haqqında" Qanunu və telekommunikasiya sahəsində digər normativ hüquqi sənədləri rəhbər tutaraq ölkədə bu sahədə sahibkarlığın inkişafına həmişə dəstək verib, telekommunikasiya bazarında internet xidməti göstərən özəl provayderlərə öz fəaliyyətlərini sərbəst və azad prinsiplərlə həyata keçməsinə dəstək olur: "Aztelekom" MMC və tabeli qu-

rumları tərəfindən "Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında", "Anti-inhisar fəaliyyəti haqqında", "Təbii inhisar haqqında", "İstehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi haqqında", "Haqsız rəqabət haqqında" qanunların tələblərinə ciddi əməl olunaraq, özəl provayderlərə münasibətdə inhisarçılığa və haqsız rəqabətə yol verilmir. Qeyd edilənlərin nəticəsidir ki, "Aztelekom" MMC-nin resurslarından istifadə etməklə, hazırda "Data Plus" MMC tərəfindən 30908, "Global Networks" MMC tərəfindən 2335 və "CNC.Az" MMC tərəfindən 7292 abunəçiyə internet xidməti göstərilir.

Bildiririk ki, bu istiqamətdə dövlət proqramının icrası hazırda da davam etdirilir və 2019-cu ildə Abşeron, Sumqayıt, Masallı TKQ-lərdə və Gəncə TKİ-də də yeni texnologiyaların tətbiqi həyata keçirilməkdədir. Bununla əlaqədar "Data Plus", "Global Networks" və "CNC.AZ" MMC-lərə 25.09.2018-cu il tarixli məktublar göndərilərək bir neçə ay öncədən yazılı xəbərdarlıq olunmuşdur. Bundan əlavə, 03.05.2019-cu il tarixli mək-

tublara "Data Plus", "Global Networks" və "CNC.AZ" MMC-lərə qarşılıqlı əməkdaşlığın bundan sonra da davam etdirilməsi üçün NRYTN ilə razılaşdırılmaqla yenidənqurma işləri aparılan Abşeron, Sumqayıt, Masallı TKQ-lərin və Gəncə TKİ-nin xidməti ərazi-

lərində quraşdırılan ONU avadanlıqlarının yanında öz avadanlıqlarının (ONU və s.) quraşdırılaraq xidmətlərin göstərilməsi, o cümlədən NRYTN ilə razılaşdırılmaqla yenidənqurma işləri aparılacaq adları qeyd edilən telekommunikasiya müəssisələrinin xidməti ərazilərində yerləşən telefonlaşmamış yaşayış məntəqələrində rabitə şəbəkəsinin tikilməsini aparmaqla xidmətin göstərilməsinin təşkili təklif edilmiş və qeyd olunmuşdur ki, hər iki halda "Aztelekom" MMC tərəfindən tələb olunan texniki dəstəyin göstərilməsi təmin olunacaqdır".

NRYTN-in cavabından o da aydın olur ki, "Bakı Telefon Rabitəsi" MMC-nin balansına 21294 ədəd kabel-kanal quyusu daxildir: "BTR MMC tərəfindən rekonstruksiya işləri aparılaraq yenilənən müasir kabel-kanal infrastrukturunu ilə keyfiyyətli xidmətlə yanaşı, investisiya xərclərini azaltmaq, səmərəli və effektiv işi təmin etmək mümkündür. "Baktelecom"un həyata keçirdiyi müasir standartlara uyğunlaşma işləri istər dövlət qurumlarının, istərsə də özəl şirkət və təşkilatların inkişafına dəstək olan kabel-kanal sisteminin yaradılmasını təmin edir. Kabel-kanal sisteminin istismar qaydalarına texniki normalara uyğun şəkildə əməl edən özəl provayderlərlə əməkdaşlıq olunur. Texniki imkanlı olduğu halda infrastrukturundan faydalanmaları üçün onlara imkan yaradılır. Əməkdaşlıq etmək istəyənlər özəl provayderlərin ixtiyarına standart şərtlərlə kabellər üzərindən tariflərə uyğun qaydada internet və ya optik portlar təqdim edilir.

Nazirlikdən bildirildiyinə görə, "Delta Telekom" provayderlərə təmin olunan internetin qiymətində təxminən 70 faizə qədər endirim etməsini elan etdikdən sonra "Bakı Telefon Rabitəsi" MMC tərəfindən şirkətə rəsmi məktub ünvanlanıb: "Məktubda endirim paketinin şərtləri barədə məlumatın təqdim olunması əks olunub. "Delta Telekom" tərəfindən ünvanladığımız məktuba hələ ki münasibət bildirilməyib".

□ Dünya SAKİT, "Yeni Müsavat"

Binəqədi rayonunda Mübariz Budaqlının odlu silahdan açılan atəşlə qətlə ilə bağlı araşdırmalar davam edir. Rəsulzadə qəsəbəsində avtomobildə güllələnən Mübariz Budaqlının qətlinin kriminal dairələr arasındakı münafişinin təzahürü ola biləcəyi ehtimalları var.

Qətlin "Emin 444" ləqəbi ilə tanınan kriminal avtoritet Emin Səfərovun qətlə ilə əlaqəli olması iddiaları da yayılıb. Həmin iddiaları təsdiq edən məlumatlar ortada yoxdur. Bununla belə, bu xəbərlərin israrlı şəkildə yayılması müşahidə edilir. Mübariz Budaqlının "Emin 444"ün qətlinin 1 ayının tamamına 3 gün qalmış öldürülməsi qətlər arasında əlaqə ola biləcəyi ehtimalını istisna etmir. Hər halda, bu məsələlər hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən araşdırılmalıdır.

Mübariz Budaqlının "Emin-444"ün qəddar qətlinə cavab olaraq öldürülməsi iddiasının nədən yaranması bilinməlidir. Mübariz Budaqovun da, "Emin 444"ün də qətləri kriminal süjetli filmi xatırladır. Mübariz Budaqovun olduğu avtomobili Binəqədi rayonu ərazində digər avtomobil təqib edib. Təqib edən "BMW"dən "Mercedes"ə atəş açılıb. Sürücünün yanında oturan şəxs güllə yarasından ölüb, sürücü canını qurtarıb.

İstintaqın qənaətinə görə hadisə baş verən gün Tərtər rayon sakini Vüsal Hüseynov idarə etdiyi "BMW-745" markalı avtomobillə Bakı sakini Nazim Qədirovun idarə etdiyi "Mercedes" markalı avtomobil təqib edilib. Bu zaman həmin avtomobilin sənişini - Tərtər rayon sakini, əvvəllər məhkum olunmuş Taleh Cəlalov odlu silahdan digər nəqliyyat vasitəsi istiqamətində atəş açıb. Olay zamanı əvvəllər məhkum olunmuş Mübariz Budaqlı qətlə yetirilib. Cinayəti törədən Taleh Cəlalov və Vüsal Hüseynov tutulublar. T.Cəlalovdan lülesi kəsilmiş "İJ-16" markalı tüfəng götürülüb.

İlkin araşdırmalar zamanı Mübariz Budaqlının 2017-ci ildə "İnterpol" xətti ilə beynəlxalq axtarışa verildiyi məlum olub. 1976-cı il təvəllüdü Mübariz Budaqlının ictimai təhlükəli cinayətdə ittiham olunduğu bilinse də, onun konkret olaraq hansı əməllərin sahibi olması haqda rəsmi məlumat yoxdur. Bilinən odur ki, Mübariz Budaqlı da "Emin 444" kimi yenidən həbsdən çıxıb və öldürülüb.

Mübariz Budaqlı ilə T.Cəlalov arasında uzunmüddətli münafişə olub. Ədavət 2011-ci ildə meydana gəlib. Belə ki, M.Budaqlı və digər 2 nəfər T.Cəlalovun bir ailə üzvü haqda şayiələr

Binəqədidə törədilən iki amansız qətl haqda şok iddialar

Mübariz Budaqlının qətlinin "Emin 444"ün bıçaqlanması ilə nə əlaqəsi ola bilər?; tutulan dünya çempionunun qapısında atasının da həbsi tələb olundu

yayıb. Söz-söhbətləri eşidən T.Cəlalov digər iki nəfəri bıçaqlayıb və buna görə müəyyən müddət həbs cəzası çəkib. Hadisə baş verən gün isə T.Cəlalov M. Budaqlı ilə avtomobil təmiri səxində təsadüfən rastlaşdığını bildirib. Onu avtomobili ilə təqib edib və məlum hadisəni törədib.

Bu qətdən 2 gün sonra "Emin 444"ün anası Mələhət Səfərova oğlunun qətlinə görə həbsə alınan kikkoks üzrə dünya çempionu Zaur Yusifovun yaşadığı ünvanın qarşısına gedib. Mələhət Səfərova Yusifovların darvazası önündə oğlunun qətlində iştirak edən hər kəsin cəzalandırılmasını tələb edib.

"Mənim oğlumun qətlində 6 nəfər iştirak edib, 2 nəfəri tutublar. Tələb edirəm ki, oğluma 78 bıçaq vuranlar tutulsun. Əli Yusifov da, onunla bərabər həbs olunanlar tutulmalıdır. Mənim oğlumun bağırıqlarını yerə tökənlər azadlıqda gəzməli deyil. Oğlumun qətlində Əli Yusifovun özü də iştirak edib. O, Emimi aldaraq qapılarının ağızına aparıb. Orada Zaur, Zamin, Vuqar, onun özü oğluma hücum çəkiblər, boynuna kəndir atıblar. Eminin boğazında kəndirin izi də qalıb. Emin tək olub, bunlar 6 nəfər. Oğlum 6 nəfər öldürüblər, Zaur la Həsəni tutublar. Əli Yusifov, bil ki, əl çəkən deyiləm. Həsən Tağıyev mənim oğluma 78 bıçağı tək vura bilməzdi. Oğluma həmin bıçaqları 6 nəfər vurub" - deyər Mələhət Səfərova "Kanal 14"ə vi-

deoaçıqlamasında bildirib. Mələhət Səfərova oğlunun qətlə yetirildiyi yerin ətrafındakı binalarda videokameraların olduğunu, həmin videokameraların çıxarışlarının istintaqa təqdim edil-

məməsindən də şikayətlənib. Ölkə rəhbərliyinə müraciət edərək oğlunun qatillərinin hamısının həbs olunmasını istəyib. "Emin 444" mayın 9-dan 10-na keçən gecə Bakının

Binəqədi rayonunda qətlə yetirilib. Yaxınları iddia edir ki, 1988-ci il təvəllüdü Emin Ehtiram oğlu Səfərovun qətlində 1 nəfər deyil, 6 nəfər iştirak edib. Onlar qətdə bir neçə bıçaqdan istifadə olun-

masını da bunu təsdiqləyən məqam kimi təqdim edirlər. E.Səfərovun anası Yusifovların darvazası önündə bildirir ki, cinayət işində 1 bıçaq var, digər bıçaqları isə hadisə yerindən aparıblar.

E.Səfərovun qətindən sonra 1995-ci il təvəllüdü Həsən Mərdan oğlu Tağıyev tutulub. Sonradan isə onun kikkoks üzrə müəllimi olan Zaur Yusifov da həbsə alınıb. Barəsində 4 aylıq həbs-qətimkan tədbiri seçilib. Səfərovlar iddia edirlər ki, "Emin 444"ün Həsən Tağıyevlə mübahisəsi olmayıb. Cinayət Həsən Tağıyevin təşəbbüsü ilə törədilməyib. Cinayəti planlaşdıran, təşkilatçısı Zaur Yusifovdur, Eminin hadisədən əvvəl dəfələrlə mübahisəsi onunla olub. Səbəb kimi də Zaur Yusifovun kasıblara sələmə pul verib onları incitməsini göstəriblər.

Binəqədi rayonunda 1 ay fərqlə törədilən hər 2 səs-küylü qətl işləri ilə bağlı Binəqədi Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 120-ci - qəsdən adam öldürmə maddəsi ilə cinayət işi başlanıb, araşdırmalar davam edir.

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV,**
"Yeni Məsəvat"

İqtisadiyyat Nazirliyi "Bakcell"i mükafatlandırdı

Azərbaycanın İlk Mobil Operatoru və Ən Sürətli Mobil İnternet Provayderi "Bakcell" şirkəti Korporativ Sosial Məsuliyyət (KSM) sahəsində daha bir mükafata layiq görülüb.

İyunun 4-də Bakıda İqtisadiyyat Nazirliyi, Kiçik və Orta Biznesin İnkişaf Agentliyi (KOBİA) və Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının (ASK) birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən "Dövlət sahibkarın ən yaxşı tərəfdaşdır" adlı konfransda "Bakcell" "Korporativ Sosial Məsuliyyət" nominasiyası üzrə mükafatlandırılıb. Mükafat iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev tərəfindən "Bakcell" şirkətinin rəhbərinə təqdim olunub.

Xatırladaq ki, bu ilin əvvəlində "Bakcell" şirkəti "Milli KSM Mükafatı 2018" mükafatının qalibi olub. ASK, Azərbaycan Gənclər Fondu və Proaktiv şirkətinin təşkil etdiyi tədbirdə "Bakcell" in SOS Uşaq Kəndləri - Azərbaycan Assosiasiyası ilə birgə həyata keçirdiyi "Öz biznesinə başla və təkmil-

ləşdir" layihəsi "Gənc sahibkarlara dəstək üzrə ilin layihəsi" nominasiyasında ən uğurlu KSM layihəsi elan edilib.

"Bakcell" artıq 10 ildir ki, ölkənin ən genişmiqyaslı Korporativ Sosial Məsuliyyət (KSM) proqramlarından biri olan "Bakcell Stars" proqramını həyata keçirir. "Bakcell Stars"ın əsas istiqamətlərindən biri xüsusi qayğıya ehtiyacı olan, valideyn himayəsindən məhrum olmuş və aztəminatlı ailələrdən olan uşaq və gənclər üçün imkanlar yaratmaq, onların cəmiyyətə inteqrasiyasının dəstəklənmək, təhsil və iş imkanları ilə təmin etməkdir.

"Bakcell" haqqında Azərbaycanın İlk Mobil Operatoru və Ən Sürətli Mobil İnternet Provayderi "Bakcell" şirkəti müasir mobil kommunikasiya xidmətləri istifadəçilərinə geniş çeşiddə məhsullar təklif edir. Şirkət öz abunəçilərinə ən mükəmməl 4G/LTE mobil internet xidməti göstərir.

"Bakcell" şirkətinin 4G şəbəkəsi artıq bütün Bakı və Abşeron ərazisi daxil olmaqla ölkənin 40-dan çox rayon və şəhər mərkəzlərində mobil operatorun abunəçilərinə ən üstün müştəri təcrübəsi təmin edir.

7500-dən artıq baza stansiyası vasitəsilə "Bakcell" şəbəkəsi əhali-

nin 99%-ni, ölkə ərazisinin isə 93%-ni (işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) əhatə edir. Mobil rabitə şəbəkələrinin müqayisəli testləri (bençmarkinq) sahəsində beynəlxalq lider və ən etibarlı müstəqil təşkilat olan "P3 Communications" şirkəti tərəfindən "Bakcell" şirkəti Azərbaycanda sınaq nəticələrinə görə, ən yaxşı şəbəkə adına layiq görülüb ("Best in Test"). 2018-ci ildə şirkət "Azərbaycanın ən sürətli mobil şəbəkəsi" adına layiq görülüb. Bu mükafat bütün dünyada tanınmış "Ookla" şirkəti tərəfindən "Bakcell"ə Azərbaycan Respublikası ərazisində ən sürətli mobil internet xidmətlərinin göstərilməsinə görə təqdim edilib.

"Bakcell" və onun məhsul və xidmətləri haqqında ətraflı məlumat əldə etmək üçün, xahiş edirik, www.bakcell.com internet sahifəsinə daxil olun və ya 555-ə zəng edin. Press-revizlərlə tanış olmaq üçün www.bakcell.com/az/news (və ya İngilis dili üçün www.bakcell.com/en/news) sahifəsinə daxil olun.

Qeyri-"Bakcell" abunəçiləri isə 012 498 89 89 nömrəsinə zəng etməklə "Bakcell" in məhsul və xidmətləri haqqında məlumat əldə edə bilərlər.

Novruz bayramından sonra paytaxt Bakıda ərəb turistlərinin sayında azalma müşahidə olunur. Əgər ötən illər yay mövsümündə paytaxtın mərkəzi küçə və işə obyektlərində addımbaşı qarşıma ərəb turistləri çıxdırsa, indi onların yerini çinlilər və yaponlar tutub. Rəsmi statistika da onu göstərir ki, bu ilin yanvar ayından başlayaraq ölkəmizə Yaponiya, Çindən gələn turistlərin sayı artıb. Belə ki, təkcə yanvar-aprel aylarında ölkəmizə Çindən gələnlərin sayı 1,6 dəfə, Yaponiyadan gələnlərin sayı 37,1 faiz artıb.

Dövlət Turizm Agentliyinin yaydığı məlumata görə, Çinin Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi ilə bağlanmış "Çinli turistlərin Azərbaycana qrup səfərlərinin sadələşdirilməsi haqqında Anlaşma Memorandumu"na əsasən yaxın illərdə Azərbaycana bu ölkədən gələcək turistlərin sayı 200 min nəfərə çata bilər. 2018-ci ildə bu istiqamətdə 50% artım müşahidə olunub.

Ümumilikdə bu il Azərbaycana dünyanın 170 ölkəsindən 848,4 min əcnəbi gəlib ki, gələnlərin sayında daha çox artım Misir (2,2 dəfə), Səudiyyə Ərəbistanı (1,9 dəfə), Türkmənistan (1,8 dəfə), Hindistan (1,8 dəfə), Çin (1,6 dəfə), Yaponiya (37,1 faiz), Kanada (31,8 faiz), Pakistan (28,8 faiz), Gürcüstan (22,6 faiz), Polşa (20,8 faiz) və Cənubi Koreya (20,5 faiz) vətəndaşları arasında qeydə alınıb.

Qeyd edək ki, yaxın gələcəkdə Cənubi Koreyadan da ölkəmizə gələn turistlərin sayında artım gözlənilir. Bunu deməyə əsas da var, çünki bu günlərdə Azərbaycan və Koreya arasında turizm sahəsində əməkdaşlıq imkanlarının müzakirəsi məqsədilə Azərbaycan nümayəndə heyəti Cənubi Koreya Respublikasına səfər edib.

Eləcə də Azərbaycan Turizm Bürosu tərəfindən Hindistandan olan turizm şirkətləri ilə yerli turoperatorların nümayəndələri arasında tanışlıq görüşü təşkil olunub. Qeyd edək ki, 2018-ci ilin sonundan etibarən Hindistanın Mumbay şəhərində ölkəmizin rəsmi turizm nümayəndəliyi fəaliyyət göstərir.

Bəs maraqlıdır, adəti üzrə

nümayəndəsi Kənan Quluzadə bildirdi ki, yay mövsümündə hansı ölkədən turistlərin daha çox gələcəyini ancaq proqnoz edə bilirik, nəticələr isə əlbəttə ki, yayın sonunda məlum olacaq: "Amma indi ümumi tendensiya budur ki, bu yay ölkəmizə Yaxın Şərq ölkələrindən, Mərkəzi Asiyadan və Çindən çoxlu sayda turist gələcək.

də turistik vergilərin artırılması, valyuta əldə etmək problemləri və sairədir. Halbuki əvvəllər İran turistləri Azərbaycana ən çox gələn turistlərin siyahısında 3-cü yeri tuturdu. Birinci sırada Rusiya, ikinci sırada isə Gürcüstan idi. Ötən illə müqayisədə 35 min azalma var və bu ciddi rəqəmdir. Digər ərəb ölkələrinə gəldikdə isə, statistikaya baxan-

Ərəb turistlərin yerini çinlilər və yaponlar tutdu - səbəb...

Kənan Quluzadə: "Növbəti istiqamət kimi Cənubi Koreyanı düşünürük"

daha çox yay mövsümündə ölkəmizə axışan ərəb turistləri bu dəfə nə vaxt gələcək? Hazırda ölkəmizdə turizmle bağlı vəziyyət nə yerdədir?

Məsələ ilə bağlı danışdıqımız Dövlət Turizm Agentliyinin

İrandan olan turistlərin sayı isə az olacaq. Çünki İrandan dünyaya çıxış azalıb. Təxminən ölkədən çıxan İran turistlərinin sayı 50 faiz azalıb. Onların ölkədən çıxma bilməməsinin səbəbi isə sanksiyalar, vergilərin, xüsusilə

da məlum olur ki, hər ölkədən ancaq 100-50 nəfər turist azalıb.

Amma İraqa bağlı böyük azalma var, bu da ondan ibarətdir ki, bu ölkənin vətəndaşlarına viza verilməsində dəyişikliklər olub. Yeni əvvəlki kimi onlar vizanı hava limanından ala bilmir, bərbəşə öz ölkələrindən alırlar.

Son bir il ərzində yeni bazarların açılışı ilə məşğul idik və sonda öz nəticəsini verdi. İlk növbədə Hindistan və Pakistandan turistlərin sayında artım oldu. Və əlbəttə ki, ən böyük artım Çindən oldu. Hətta yaxın vaxtlarda ölkəyə bundan da artıq çinli gələcəyi gözlənilir. Çünki bu ilin mart ayında bağladığımız sənədə əsasən hökumət xətti ilə ölkəyə 200 mindən çox çinli turist gələcək.

Növbəti istiqamət kimi Cənubi Koreyanı düşünürük.

Q Xalidə GƏRAY, "Yeni Müsavat"

texnika istəyənlər üçün çox əlverişli bir texnikadır.

Bəs bu kombayn və elektrobuslar istismara verilibmi, onlara tələbat varmı?

"Gəncə Avtomobil Zavodu" İstehsalat Birliyinin mətbuat katibi Məqsəd Rəhimov "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, bu istiqamətdə işlər davam etməkdədir: "Bu günədək müəssisədə ümumilikdə 10 729 ədəd 11 modeldə traktor, 143 xüsusi təyinatlı traktor yığılaraq təhvil verilib.

Bu texnikalardan 100005-i dövlət sifarişləri əsasında "Aqrilinq" ASC-nə, qalan 724 -ü isə fermerlərə və iş adamlarına satılıb.

2019-cu ilin 5 ayı ərzində "Gəncə Avtomobil Zavodu" İB-də ümumilikdə 670 texnika istehsal olunub. Bunlardan 646-i müxtəlif model traktorlar, 1 "MAZ" markalı qoşqulu avtomobil, bir ədəd "KamAZ" markalı avtomobil, 8 kombayn, 4 elektrobus, 2 "MAZ" markalı avtobus, 5 özünüboşaldan traktor qoşqusu yığılıb".

M.Rəhimovun sözlərinə görə, 2019-cu il mayın 31-nə qədər "Gəncə Avtomobil Zavodu" İstehsalat Birliyində 8 modeldə, müxtəlif modifikasiyalarda 2864 ədəd MAZ avtomobilləri istehsal edilərək təyinatı üzrə təhvil verilib: "Bu avtomobillərin yığımının 30-40 %-ni yerli istehsal təşkil edir. May 31-nə qədər müəssisədə 330 MAZ qoşqusu və 3202 asma avadanlıq istehsal edilib.

Bu müddətədək "Gəncə Avtomobil Zavodu" İB-də ümumilikdə 208 ədəd "KamAZ" markalı yük avtomobili və 411 URAL avtomobili istehsal edilib.

Q Emil SALAMOĞLU, "Yeni Müsavat"

Çoxmənzilli binalarda mülkiyyətçi olmaq problemi... Komitə: "İndiyədək 38 ünvanada 7436 mənzilin yerləşdiyi bina istismara qəbul edilib"

Bu ilin fevralında ölkə prezidenti on minlərlə vətəndaşı narahat edən bir problemin aradan qaldırılmasına dair fərman imzaladı. Söhbət tikintisi başa çatmış çoxmənzilli binaların istismara qəbulundan gedir. Belə ki, uzun illər boyu xüsusilə Bakı şəhərində yüzlərlə çoxmənzilli binalar tikilib, onların əksəriyyətində insanlar yaşayır. Lakin bu binaların böyük bir qismi istismara qəbul edilmədiyi üçün vətəndaşlar pul verib aldıkları əmlaka mülkiyyət hüququ əldə edə bilmirlər.

Prezident İlham Əliyevin fevralın 19-da imzaladığı "Bəzi çoxmənzilli binaların istismarına icazə verilməsinin sadələşdirilməsi haqqında" fərmanda belə binaların istismara qəbulu prosesinin asanlaşdırılması nəzərdə tutulur. Sənəd 2019-cu il yanvarın 1-dək bütün mərtəbələrinin, yan divarlarının və dam örtüyünün inşası daxil olmaqla tikinti-quraşdırma işləri başa çatmış və istismar edilən mənzilləri olan çoxmənzilli yaşayış binalarının (çoxmənzilli yaşayış binası komplekslərinin) istismarına icazə verilməsi üçün qaydaları müəyyənləşdirir.

Dövlət qurumlarının açıqladığı məlumatlara görə, Bakı şəhərində fərmanın əhatə dairəsinə düşən yaşayış binalarının sayı 400-ə yaxındır. Fərmanla Fövqəladə Hallar Nazirliyi (FHA) 2 ay ərzində həmin binaların dayanıqlılığı, texniki cəhətdən istismara tam hazır olması ilə bağlı rəy, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi isə bu rəy əsasında 7 gün ərzində isə binanın istismarına icazə verməlidir.

Fövqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydərovun açıqlamalarından məlum olur ki, fərmanda nəzərdə tutulduğu kimi, iki ay ərzində respublika üzrə istismarına icazə verilmədən faktiki istismar edilən bütün çoxmənzilli yaşayış binalarında müayinə işləri həyata keçirilib. Nazir bildirib ki, FHN-in Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyinin inzibati binasında müvafiq qurumların səlahiyyətli nümayəndələrinin iştirakı ilə qərarqah yaradılıb.

Fərmanda o da qeyd olunub ki, binaya baxış mənfəi olarsa, yeni binada hər hansı bir texniki çatışmazlıq aşkar edilərsə, binanın sahibinə, tikinti şirkətinə, mənzil tikinti kooperativinə bu barədə məlumat verilir. Bu çatışmazlıqların aradan qaldırılması üçün 5 ay müddət verilir. Aprelin sonundan etibarən FHN və digər aidiyyətli qurumlar tərəfindən aşkarlanan qüsurların aradan qaldırılması üçün binaların inşa edən MTK-lara verilən 5 aylıq müddət başlayıb. Müddət bitənə qədər çatışmazlıq aradan qaldırılırsa, təkrar baxış aparılacaq və istismara icazə verəcək.

Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin İctimaiyyətə əlaqələr şöbəsinə "Yeni Müsavat" a verilən məlumatına görə, dövlət başçısının fərmanının icrası komitə tərəfindən sürətli şəkildə həyata keçirilir: "Fərmanın tələblərinə uyğun olaraq Fövqəladə Hallar Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış müsbət rəylərin əsasında indiyədək 38 ünvanada çoxmərtəbəli yaşayış binalarının istismarına icazə verilib. Bu isə 7436 ailənin mənzil hüququ ilə bağlı probleminin həlli deməkdir. Həmçinin hazırda komitə tərəfindən daha 11 ünvanada yerləşən çoxmərtəbəli yaşayış binalarının istismarına icazə yekunlaşmaq üzrədir. Fərmanla Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinə istismara icazə sənədinin verilməsinə 7 gün vaxt müəyyənləşdirilməsinə baxmayaraq, komitə tərəfindən qısa müddətdə, 3 gün ərzində icra edilir. Həmçinin bu barədə məlumat operativ şəkildə komitənin rəsmi internet sahifəsindəki xüsusi bölmədə də yerləşdirilir".

Komitədən bildirilib ki, fərmana əsasən aidiyyəti dövlət qurumları ilə sıx əməkdaşlıq təşkil olunub: "İstismara icazə ilə bağlı məlumat Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə, Dövlət Neft Şirkətinin "Azəriqaz" İstehsalat Birliyinə, "Azərişiq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə, "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə, Fövqəladə Hallar Nazirliyinə göndərilir. Hazırda fərmanın icrası üzrə işlər davam etdirilir".

Qeyd edək ki, çoxmənzilli binaların istismara qəbulu ilə bağlı fərman ölkənin digər ərazilərində də icra olunur. İndiyədək Abşeron rayonunda 1, Gəncə şəhərində də 1 ünvanada inşa edilən binaların istismara hazır olduğuna dair FHN tərəfindən rəy verilib.

Q DÜNYA, "Yeni Müsavat"

Azərbaycanda "KamAZ" və "URAL" istehsalına başlanılıb

Belarusla müqavilə əsasında elektrobus, kombayn yığımı həyata keçirilir - tələbat varmı...

Gəncə Avtomobil Zavodunda yeni yığım xəttinin açılış mərasimi təşkil olunub. "Yeni Müsavat" xəbər verir ki, Azərbaycanda ilk dəfə olaraq konveyerdən "PALESSE KZS-575" markalı taxılıyaq kombayn və E-321 markalı elektrobus çıxıb.

Belə ki, "Gəncə Avtomobil Zavodu" İstehsalat Birliyi ilə Belarusun "Belkommunaş", eləcə də "Qomselmaş" müəssisələri arasında bağlanmış ikitərəfli əməkdaşlıq müqavilələri çərçivəsində ölkəmizdə E-321 markalı elektrobusların, həmçinin "PALESSE KZS-575" markalı taxılıyaq kombaynların da yığımına başlanılıb.

Gəncə Avtomobil Zavodunda Belarus və Azərbaycan maşınqayıranlarının əməkdaşlığının birgə səylərinin növbəti nəticəsi kimi fəaliyyətə başlayan iki yeni yığım xəttinin bir müddət əvvəl açılışı da olub.

Taxılıyaq kombaynın iş prosesi, habelə elektrobusun enerji ilə doldurulması prosesi izlənilib.

Elektrobuslar həm ekoloji baxımdan, həm də yanacaq qənaət baxımından çox sərfəlidir. 83 sərnişinin daşınmasını reallaşdırma biləcək avtobuslar 26 oturmaqat, kondisionerlə, həmçinin məlumat monitoru və videonəzarət sistemi ilə təmin olunub. Saatda 60 kilometr sürətlə hərəkət edə biləcək elektrobusun akkumulyatoru şəhər rejimində enerji tədarükü stansiyası tərəfindən 6 dəqiqə ərzində tam doldurulur.

Müərriki 155 at gücündə olan

rəkət edə biləcək elektrobusun akkumulyatoru şəhər rejimində enerji tədarükü stansiyası tərəfindən 6 dəqiqə ərzində tam doldurulur.

Müərriki 155 at gücündə olan

"PALESSE KZS-575" markalı taxılıyaq kombaynı isə kənd təsərrüfatı texnikalarının son nəsliyədir.

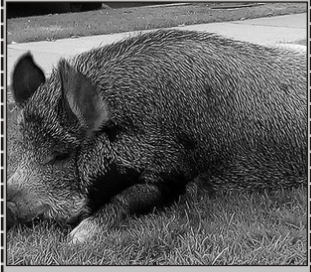
Bu kombayn kiçik və orta təsərrüfatlar, kompakt və manevrli

MUSAVAT

Son səhifə

N 124 (7294) 11 iyun 2019

Donuzu ilə şəhərə çıxmasını qadağan etdilər

Avstraliyanın Vanqaratta şəhər rəhbərliyi donuz sahibinə onu küçəyə çıxarmağı qadağan edib. Bu barədə Britaniyanın "Daily Mail" nəşri xəbər verib. Metyu Evansa şəhər rəhbərliyindən gələn xəbərdarlıq məktubunda bildirilib ki, əgər o, Qrant ləqəbli ev donuzunu şəhərə gözməyə çıxarsa, 806 Avstraliya dolları məbləğində cəzalandırılacaq. Şəhər meriyasından eyni zamanda bildirilib ki, bu qərar şəhər sakinlərinin şikayəti əsasında verilib. Onlar bildiriblər ki, heyvan uşaqların yeməyini oğurlayır. Bundan başqa, polis heyvanı yaxalama cəhdi bir çox problemə səbəb ola bilər.

Öz növbəsində Metyu da bildirib ki, bu vaxta qədər donuzu dəfələrlə gəzintiyə çıxarıb. Eyni zamanda şəhər rəhbərliyinin təşkil etdiyi şouda da bərabər iştirak ediblər. O, şəhər rəhbərliyindən gələn məktubun şəklini öz facebook səhifəsində yerləşdirib. O statusun altında xeyli insan onu dəstəkləyib. "Mən Qranta küçədə baxmağı sevirəm. Mən bir dəfə kofe içəndə onun necə çimdiyini görmüşdüm. Bu, mənim günümü gözəlləşdirmişdi" - bunu da statusa şərh yazanlardan biri bildirib. Metyu ümid edir ki, şəhər rəhbərliyi bu qərarını dəyişəcək.

Bu adam 639 ədəd mismar udub

Hindistanda psixoloji problemləri olan və mədə ağrısı ilə xəstəxanaya gedən xəstənin tomoqrafiyası görünələri dəhşətə salıb. Xəstənin bağırsaqlarından 639 ədəd mismar çıxarılıb. Hindistan mediasının yazdığına görə, Gobarqdanqa bölgəsində yaşayan və adı açıqlanmayan 48 yaşındakı şəxs mədə ağrısı və qusma şikayəti ilə iki həftə öncə Kalkutta xəstəxanasına gedib. Əməliyyatı həyata keçirən həkim Siddhartha Bisvas mismarların böyük hissəsinin 5 santimetrdən uzun olduğunu deyərək, aşağıdakıları bildirib: "Xəstənin vəziyyəti yaxşıdır və nəzarət altında tutulur. Şəns əsəri xəstənin bağırsaqlarında böyük miqyaslı yırtıq yaranmayıb".

Həkimlər psixoloji problemləri olan xəstənin davamlı olaraq mismar udduğunu dedilər.

Gözü görməyən alpinist 137 metrlik dağa çıxdı

Gözü görməyən britaniyalı alpinist dünyada ilk dəfə olaraq müstəqil şəkildə 137 metrlik dağa qalxmaqla bir ilk imza atıb. Cessi Daf-ton adlı alpinist tərəf müqabili Mollie Tompsonla 7 saata bu məsafəni qət edib. Qadın onun arxasınca addımlayıb, paralel olaraq radioəlaqələndirici vasitəsilə yolu ona təsvir edib. "Məndə alındı. Mənim həyatımda heç vaxt belə həyəcanlı və ekstrim dolu bir marşrut olmayıb. Bu, mənim üçün gerçəkdən qələbədir" - deyərək, o bildirib.

Daftonun bu qələbəsi eyni zamanda başqa bir layihənin də tərkib hissəsi olub. Onun üzərində isə dostu Alister Li çalışır. Onlar bir yerdə ekstremal vəziyyətdə çalışan alpinistlər barədə sənədli film çəkirlər. Britaniyalı zirvəyə çıxdığı zaman Li də bir neçə videokamera ilə baş verənləri çəkirdi.

Sidneydə məktəblilərə əl çalmağa icazə verilmir

Avstraliyanın Sidney şəhərində ibtidai məktəb şagirdlərinə əl çalmağa qadağan edilib. Bu barədə News.com.au saytı xəbər yayıb. Oğlanlara və qızlara bildirilib ki, onlar sevinclərini səssiz şəkildə bildirsənlər. Amma bununla paralel üzvlərində sevinc ifadəsi göstərsənlər. Bu təklifin müəllifləri dər zaman səs-küy yaratmaq üçün belə bir şey ediblər. Müəllimlər də hiss ediblər ki, bu cür səssiz sevincə nümayiş daha effektivdir. Nəşr yazıb ki, Avstraliya məktəbləri siyasi korrekture yolunu seçiblər və artıq bütün fəaliyyətlərində bu nüansa əhəmiyyət verirlər. Belə ki, orta məktəblərdə qucaqlaşmaq, bayram mahnıları oxumaq, Avstraliya gününü qeyd etmək, "qara" sözünü tələffüz etmək qadağan edilib. Bəzi məktəblərdə "ledi" və "qadın" sözlərindən istifadə də qadağandır.

QOÇ - Ulduzların düzümü bu tarixdə xeyli işləyəcəyinizdən xəbər verir. Lakin buna görə usanmağınız əbəsdir. Çünki əziyyətinizin bəhrəsini mütləq görəcəksiniz. Həvəsiniz olsa, axşam qonaq gedin.

BUĞA - Əgər işləyirsinizsə, müəyyən mübahisələrlə rastlaşma ehtimalınız var. Bunu nəzərə alıb rəhbərliklə, eləcə də həmkarlarınızla mübahisələrdən yayının. Sərt mövqe nümayiş etdirməkdənsə, təmkinli olun.

ƏKİZLƏR - Təzə xəbərlər yolunuzu gözləyir. Bu, daha çox yeni iş təklifləri və ya fəaliyyətdə sıçrayışlarla bağlı gözləntilərdir. Günün ikinci yarısında ürəyinizcə olan hadisələrlə rastlaşacaqsınız.

XƏRÇƏNG - Əsəblərinizi gərginləşdirə bilən olaylara həvəs göstərməyin. Bütün umu-küsüləri bir tərəfə atıb reallığa uyğun hərəkət edin. Əsasən də ailə-sevgi münasibətlərinə diqqət ayırın.

ŞİR - Kənar məsləhətlərdən nə qədər uzaq olsanız, bir o qədər rahatlıq tapacaqsınız. Yaxşı olar ki, ciddi qərarları yalnız ürəyinizin səsinə uyğun verəsiniz. Ümitsizlikdən uzaq olun.

QIZ - Ayın ən uğurlu günlərindən birini yaşayacaqsınız. İstər şəxsi büdcənizdə, istərsə də fəaliyyət zəminində uğurlarınız artacaq. Təşəbbüskarlığı mümkün qədər əldə saxlayın.

TƏRƏZİ - Sevgi münasibətlərini tənzimləmək üçün aktivliyinizi artırın. Daxili narahatlığınızı aradan qaldırmaq istəyirsinizsə, qarşı tərəfə güzəştə gedin. Uzaq yola çıxmağa dəyər.

ƏQRƏB - Perspektivli görüşlərdə iştirak etmək üçün ulduzlar sizə yardımçı olacaqlar. Aldığınız təkliflər gələcək həyatınızda təkən rolunu oynayacaq. Odur ki, gün boyu aktivliyinizi artırmalısınız.

OXATAN - Göy qübbəsi bu təqvim bütünlüklə sevgiyə həsr etməyinizi məsləhət görür. Yersiz qısqançlığa yol verməyin. Səmimi olun ki, rəğbət qazanasınız. Nəhar ərəfəsində sürprizlər mümkündür.

OĞLAQ - Daxili sıxıntıların artdığı bir ərəfədə mübahisəli situasiyalara meyl etməyin. Ümumiyyətlə, bu gün vaxtınızın çox hissəsini mənzil şəraitində keçirməyiniz məsləhətdir.

SUTÖKƏN - Yaxşı olar ki, bu gün fəaliyyətdə bir qədər ara verəsiniz. Vaxtınızı daha çox əyləncə və səyahətlərə sərf edin. Axşama yaxın səhhətinizin qayğısına qalın. Ailə üzvlərinizlə mehriban davranın.

BALIQLAR - Ətrafınızda olan insanlarla mehriban ünsiyyət yaradın ki, çətinə-dara düşəndə dəstək almağa yeriniz olsun. İşlə bağlı atacağınız addımları dəfələrlə götür-qoy edin. Daha səmimi olun.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Bir gündə 5 əməliyyata girdi, koridorda yatıb qaldı

Çində həkimlərin iş rejimi həddən artıq ağırdır. Belə ki, Surgeon Luo Heng 28 saatlıq iş günündə 5 cərrahiyyə əməliyyatına girib. Bu uzun və yorucu günün ardınca Heng xəstəxana koridorunda, yerdə yatıb. Yatılı vəziyyətdə olan fotosunu dostlarından biri çəkib və sosial şəbəkədə paylaşdı. Çinlilər bu faktı həkimin fədakarlığı kimi qiymətləndiriblər və şəkildən sonra Hengə sosial şəbəkədə gözəl şərhlər yazılıb. Yayılan fotoların sırasında Henglə eyni rejimdə, 30 saata qədər fasiləsiz çalışan tibb personalının əməliyyat otaqlarında, yerdə, şəraitəz vəziyyətdə yatmağa çalışdığı fotolar da yer alıb. Bu, çinli həkimlərin pozulan hüquqları kimi xarakterizə olunsada, vətəndaşlar tərəfindən olduqca yüksək qiymətləndirilib.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ
Lisensiya N: B 114
SAYI: 3.190

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.